Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

DARBININKAS

XLIX NR. 76 | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 13, 1964 | 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. | 10 CENTŲ

Susiderinimas su komunistais ir pavergtosios tautos

Pavergtų Europos Tautų Seime lapkričio 10 kalbėjo Eugene Lyons, Reader's Digest vyresnysis redaktorius, straipsniais ir knygom vertinąs politiką Sovietų atžvilgiu nuo pat Sovietų Sąjungos pripažinimo. Kalboje lietė vadinamą "accommodation" ir į kur ši politika veda.

Jūs pažįstate daugiau nekaip aš problemas, kurias turime čia svarstyti. Jūs žinote geriau nekaip aš, koks yra tragiškas pakrikimas Amerikos ir Vakarų politikoje atžvilgiu kraštų, kurių vardu jūs kalbate ir atžvilgiu imperialistinės galybės, kuri laiko juos vergijoje.

SATELITŲ LAISVĖ NUO MASKVOS:

Jūs taip pat geriau žinote nekaip aš, kad, nepaisant išorinių atmainų ir vidaus įtampų, satelitinės valstybės rytų ir vidurio Europoje tebėra pavergtos. Tol, kol jos yra komunistinės, jos ir turi būti pavergtos — nes jų režimo išsilaikymas priklauso nuo Sovietų karinės jėgos.

Vienintelis apsidraudimas, kurį ulbrichtai, kadarai, gomulkos turi prieš savo piliečių gilų nepasitenkinimą ir rusenančią rūstybę, yra Kremliaus tankai ir bombos. Dėl to, nori ar nenori, jie liekasi kilpose, priklausomi satelitai.

Ką raudonosios iškamšos bedarytų, jų siekimas pasilieka tas pats — įtvirtinti glaudžiau savo kraštam diktatūrą, primestą iš šalies. Jų vadinama "liberalizacija" tėra taktinis totalistinių valstybių manevras savo absoliutizmui sutvirtinti. Ji (liberalizacija) yra ribojama dviem nemažėjančios reikšmės sąlygom: (1) kad politinės valdžios nė jota nebūtų perduodama piliečiam ir (2) kad nebūtų jokių atmainų ar nuolaidų piliečiam, kurios rodytųs nepriimtinos Kremliui.

ATOLYDIS IR JO ŠALININKAI:

Yra pagrindo įtarti, kad daugelis atmainų, jei ne visos, — tokios kaip teroro atlyžimas, kuris mūsų spaudoje atsispindi optimistinėm antraštėm — yra įvykdytos su sovietinių bosų pritarimu, gal būt, net su paskatinimu. Tegul ir tam, kad tai skatintų Vakarų prekybą ir ilgalaikius kreditus satelitam tuo metu, kai Sovietų pramonės ir žemės ūkis pergyvena krizę. Tai gali šioje srity tarnauti Kremliaus tikslam.

Tačiau Maskva turi iš to ne tik ūkinės naudos. Tiek, kiek Jungtinės Valstybės ir kitos demokratijos leidžiasi į bičiulystę ir biznius su komunistiniais viešpačiais, tiek mažiau yra pagrindo tikėti, kad jos rūpinsis likimu tų, kuriuos jie valdo.

TILTŲ PER ŽMONIŲ GALVAS PRASMĖ:

Iš tikrųjų taip ir yra praktikoje — juo draugiškesni yra mūsų santykiai su raudonaisiais diktatoriais, juo labiau mes linkstame ignoruoti tuos, kuriem jie diktuoja. Tokia, mano draugai, yra prasmė "tiltų", kurių statyba yra taip užimtas Washingtonas; tai tiltai į komunistinius viešpačius per jų valdinių galvas. Valstybės departamento svaigulingi veiksmai įsiteikti komunistinėm valdžiom, ar tai pačioje Rusijoje ar jos kolonialinėse viešpatystėse, **apeina** gyventojus ir prasilenkia su mūsų iškilmingais įsipareigojimais apsisprendimui ir laisvei.

RUSŲ BEI KINŲ PRIEŠYBĖ IR VIENYBĖ:

Šiuo laiku du didieji pasaulinio komunizmo galybės centrai, raudonoji Kinija ir raudonoji Rusija, mėgina išlyginti savo aštrų kivirčą. Kova tarp jų eina dėl pirmenybės vadovauti pasaulio revoliucijai, ir mes negalime žinoti, ar bus surastos paliaubos ar gal susipratimas.

Bet pats faktas, kad pasitarimai eina ir "vienybės" šūkiai girdimi Maskvoje bei Pekinge, yra reikšmingas. Jis turėtų įspėti Vakarus, kad Sinosovietinis ginčas, net viršūnės momentus pasiekęs, visada **baigiasi,** kur **prasideda** jų priešiškumas mūsajam pasauliui. Vakarų valstybės vyrai ir žurnalistai yra tam tikroje psichologinėje prievartoje tą ginčą perdėti. Kodėl? Nes tai rodosi duosią lengvą atsakymą, pateisinimą iliuzijai, kad šaltasis karas baigtas, išsisėmęs kovoje tarp pačių komunistų.

ACCOMMODATION IR APPEASEMENT:

Yra vilčių, nors ir netvirtų, kad kai kurie iš mūsų vadų pripažins, kaip netvirtas, kaip apgaulingas yra pagrindas jų tikimam susiderinimui (accommodation) su komunistinio pasaulio sovietiniu segmentu.

Accomodation — dabar tai veiksmingas žodis. Mūsų diplomatijos retorika vengia ir piktai atmeta mažiau patikimą žodį, nes pastarasis siejasi su atminimais iš Miuncheno ir Jaltos. Mūsų politikos meisterių dauguma, nuoširdžiai kalbant, įtikino patys save, kad veiklos pristabdymas, atsileidusios įtampos sutampančių interesų sritys neturi nieko bendro su appeasementu.

Jie klysta. Appeasemento žymė, jo praktinė esmė yra atlyginimas: paaukojimas kokių interesų ar laisvių — mieliau keno nors kito, tik ne jūsų pačių — už tam tikras gaunamas vertybes. O kuo atlyginti visados esti. Miunchene tai buvo Čekoslovakija; Jaltoje buvo Lenkija, Rumunija, Bulgarija ir kitos rytų bei vidurio Europos valstybės.

Akivaizdu, kad mes esame įsivėlę iš esmės į appeasemento strategiją, manau, iš atlyginimo fakto. Nurašomieji dabar yra pavergtosios tautos. Nuo pat jų pavergimo Sovietų užsienių politika siekė jų pagrobimą įteisinti: išgauti iš Vakarų pilną pripažinimą komunistiniam statusui rytų bei vidurio Europotikslą — ne tik be jokių nuolaidų balansui išlaikyti, bet gaudami dar boną prekybos bei ūkinės paramos forma.

AVANSAI:

Mes vėl manifestuojame ne tik savo sutikimą, bet ir uolumą sumokėti už abejotiną susilaikymą kitų tautų laisvės bei nepriklausomybės pinigu. Ir mes mokame didelius avansus šiame bjauriame biznyje.

Mes sumokėjome, nusterilizuodami Amerikos propagandą, siunčiamą į komunistų pavergtą pasaulį. Mūsų radijo siuntos, oficialinės ir neoficialinės, kurios visada būdavo švelnios, pavirto koše. Jos rūpestingai redaguojamos, stengiantis išvengti, kad nebūtų "erzinami" ar "provokuojami" ar įžeidžiami Kremliuje ir kitose skerdyklose jautrių skerdikų jausmai. Mes niekad, gink Dieve, neminime žodžio Liberation, nors sovietų propaganda nuolatos žada **mus** išlaisvinti; vengiame užuominos, kad totalistinis komunizmas turi mažiau teisių būti ir klestėti mūsų "įvairumų pasauly" negu mūsų laisvės sistema. Faktas, kad komunistai nustojo mūsų radijo siuntas kliudę, yra įžeidžiantis; jie daugiau nebeturi nieko prieš mūsų bedantes siuntas.

Mes sumokėjom kitą dalį, sutikdami išimti Vengrijos klausimą iš Jungtinių Tautų darbų eilės ir susilaikydami nuo komunistinio kolonializmo svarstymo, kai buvo svarstomos senesnės nekomunistinės kolonializmo formos.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ:

Viena mokėjimo už appeasementą dalis yra perdaug gerai

(nukelta į 2 psl.)

AMERIKA - PRANCŪZIJA - VOKIETIJA: pajudėjo gerojon pusėn ūkiniai reikalai, kariniai — ne

Valstybės sekr. Rusk pasisakė vykdysiąs griežtą politiką prieš prezidento De Gaulle pastangas atitraukti Europą nuo Nato laivyno programos.

Pagal tą programą pirmas lengviausias žingsnis galėjo būti Vokietijos įėjimas į laivyną su mišriom migulom.

Vokietijos krikščionių demokratų unija lapkričio 11 nubalsavo atidėti įsijungimą į Nato povandeninį laivyną.

Tai Adenauerio apsilankymo Paryžiuje rezultatas. Tai nauja kliūtis Amerikos laivyno programai paskubinti. Bet iš kitos pusės rodosi geresnės žinios apie ūkinį Europos bei Amerikos bendradarbiavimą.

Vokietijos min. Schroederis lapkričio 10 pareiškė, kad Vokietija sieks susitarimo dėl kviečių kainos. **Prancūzija** pareiškė kad nelaukdama to susitarimo su Vokietija, nedarys kliūčių tartis dėl muitų. Europos ūkinės bendruomenės ūkiniam mainam su Amerika. Tai priimta Amerikoje su palengvėjimu.

LAIMĖJUSIŲ PUOTA: Johnsonas ir Humphrey

Už Vokietijos sujungimą, bet ir už susiderinimą su komunistais

— **Amerikos atstovas** Bonnoje George C. McGhee, lapkričio 11 kalbėdamas Berlyne, pareiškė įgaliotas savo vyriausybės užtikrinti, kad vyriausybė siekia Vokietijos sujungimo, bet tai nekliudo siekti jai ir "riboto susiderinimo" su komunistiniais režimais.

— **Amerika** nutraukė Bolivijai paramą, iki išaiškės, ar karinė valdžia, nuvertusi prezidentą Victor Paz Estenssoro, bus Amerikos pripažinta. Metam paramos Amerika duodavo 76 mil.

— **Valstybės sekr. Rusk** atmetė Indijos ir kitų siūlymą įsileisti kom. Kiniją į J. Tautas.

— **Anglija,** norėdama išgelbėti savo svarą, pakėlė muitus 15 procentų. Tai daroma tuo metu, kada visur stengiamasi panaikinti muitų sieną. Anglai aiškinasi, kad tai tik laikinai.

VEIDAI VETERANŲ DIENOJE, kuri buvo atšvęsta lapkričio 11. Washingtone iškilmės esti prie Nežinomo kareivo kapo, kuris supiltas prieš 43 metus. Pirmame pas. kare amerikiečių žuvo 116,516, antrame 405,399, Korejos kare 54,246, Vietnamo kare jau 223.

— **J. Tautų** tarnautojas V. Ponomarev, Sovietų pilietis, 39 metų, pasiprašė azylio Londone. Jo šeima išvyko į Sovietus.

Australija baiminasi Indonezijos

— **Australija** paskelbė, kad didins biudžetą karo reikalam. Nori mobilizuotis ir pakelti savo kariuomenės skaičių iš 22, 750 iki 33,000, nes didėja Indonezijos agresijos pavojus.

— **Vyriausias teismas** sutiko svarstyti, ar neprieštarauja konstitucijai vyriausybės nusistatymas nepriimti komunistų į tam tikras tarnybas.

Petainą reabilituos

— **Prancūzijoje** atgaivintas sumanymas reabilituoti maršalą Petainą. Buvęs min. pirmininkas ir rezistencijos vadas Bidault, dabar esąs Brazilijoje kaip egzilas, paragino tautiečius reabilitavimo mintį remti.

— **Sudane** lapkričio 10 demonstracijos su šūkiais prieš Ameriką ir Angliją. Sudegino vėliavas, apdaužė Amerikos atstovybę. Aiškinama, kad tai komunistų iniciatyva. Ankstesnės demonstracijos privertė pašalinti karinę valdžią ir įvesti civilinę. Ko dabartinės siekia, neišryškinta.

— **Konge** buvo išlaisvinti 100 civilinių belgų iš komunistų nelaisvės. Pasakojo kaip kotim ir peiliais. Apie 700 įkaitų likimas nežinomas.
munistai eilę įkaitų užbadė ie-

— **Anglijos** min. pirm. Wilsonas gruodžio 7-8 atvyks pas prezidentą Johnsoną.

— **Apsaugos sekr. McNamara** pareiškė, kad apsaugos reikalam biudžetas numatomas kitiem metam panašus kaip dabar — 49.8 bilijonai.

Maskvos infiltracija New Yorke

New Yorke organizacija 'Mobilization for Youth', kuri turėjo paruošti jaunimą profesiniam darbam, eikvojo pinigus ir prisileido į pareigūnų tarpą komunistų, kurie buvo jau žinomi savo subversine veikla.

DVI VALDŽIOS AR ŽAIDIMAS? . . .

Maršalas Malinovskis padėjo nuversti Chrusčiovą ir demonstruoja kietą liniją prieš Ameriką, bet jį cenzūruoja Brežnevas ir Kosyginas

Maskvos varžybos dėl valdžios ir politinės linijos ima daugiau aiškėti. **Life** žurnalas paskelbė anglų žurnalisto Victor Zorza, kuris laikomas specialistu sovietiniam reikalam, informacijas, kaip per eilę paskutinių metų vis aiškiau susidūrė Chruščiovo linija su kariuomenės linija. Chruščiovas siekė pakelti lengvąją pramonę, kuri gamina piliečių reikalam. Turėjo tai padaryti mažindamas išlaidas stambiajai pramonei, kuri gamina karo reikalam. Turėjo sumažinti ir pačios kariuomenės skaičių, tikėdamas, kad kariuomenę dabar gali atstoti raketos ir atomai. Tam griežtai priešinosi maršalas R. Malinovskis, apsaugos ministeris. Jis įtikinęs eilę partijos centro komiteto narių. Jis pats dalyvavęs ir komiteto posėdy, kuriame buvo nusodintas Chruščiovas.

Pagal tas informacijas atrodo, kad Chruščiovas buvo nuverstas dėl tos pačios priežasties kaip ir Malenkovas. Malenkovas taip pat stambiąją pramonę rengėsi pakeisti lengvąja — gaminti gyventojų reikalam. Dėl to jis buvo pasiųstas į Sibirą ir pasodintas jo vietoj Chruščiovas su Bulganinu. N. Chruščiovui buvo atsilyginta lygiai taip, kaip jis kitiem buvo atsilygines. Maršalas Žukovas Chruščiovą išlaikė valdžioje, tai netrukus Chruščiovas išmetė Žukovą ir pasirinko Malinovskį. Dabar pasirinktasis Malinovskis išmetė Chruščiovą.

★

J. Alsop (H. Tribune) papildo kovos dėl valdžios istoriją naujom informacijom apie maršalo Malinovskio paskutinius žygius. Revoliucijos šventėje, lapkričio 7, kaip pasakoja Alsopas, po parado buvo priėmimas Kremliuje. Partijos pirmasis sekretorius Brežnevas pakvietė maršalą Malinovskį pakelti tostą. Tosto kalboje **Malinovskis paleido piktus žodžius prieš Jungtines Valstybes apskritai ir prieš apsaugos sekretorių McNamarą specialiai.** Tada min. pirmininkas Kosyginas priėjo prie Amerikos atstovo Roy Kohlerio ir atsiprašė už Malinovskį. Kitą dieną visų tostų žodžiai buvo paskelbti Pravdoje. Krito į akį, kad Malinovskio žodžiai buvo stipriai iščenzūruoti, apkarpyti.

Alsopo minimas epizodas gali būti aiškinamas kaip **dvejopų valdžių susidūrimas Kremliuje.** Malinovskis jaučiasi galįs svaidyti piktus žodžius Amerikos adresu. Be abejo, juos svaidė dėl to, kad yra ir daugiau jam pritariančių. Jis nebūtų to daręs, jei nejaustų, kad turi tvirtą užnugarį. Iš kitos pusės Kosygino atsiprašymas, o dar labiau cenzūra Pravdoje rodo, kad yra kita valdžia, kuri drįsta Malinovskį cenzūruoti ir nesutikti su jo griežta karinga linija. Kosygino-Brežnevo linija skiriasi nuo Malinovskio noru laikytis koegzistencijos su Vakarais.

Pagal tradiciją, jei dvejopos valdžios susiduria, tai pirmiausia turėtų nukentėti kariuomenės valdžia — eilė būti pakeistam tektų Malinovskiui. Bet . . .

Bet gal visas dvejopos valdžios pasireiškimas tėra žaismas, vaidyba, kuri turėjo parodyti čia viešinčiam Kinijos min. pirm. Chou En-lai, kad Kremlius yra kietas Amerikos atžvilgiu. Gal . . .

Kompromisas: atidėti

Maskvoje kinai pasiūlę ir rusai sutikę, kad komunistinių partijų konferencija, kuri buvo numatyta gruodžio mėn., būtų atidėta. Tai duotų laiko pirma kinam išsikalbėti su rusais.

Chruščiovo adresas nežinomas

Du Čekoslovakijos bėgliai, kurie dabar gyvena Chicagoje, pasiuntė maisto siuntinuką už 20 dol. Chruščiovui. Siuntinys grįžo su pažymėjimu, kad esąs netikslus adresas.

CHRUŠČIOVAS IR MALINOVSKIS 1960 Paryžiuje.

Tikėjimo vienybės mes nesulauksim, bet...

Po taikos šiuo metu nėra, tur būt kito tokio viltingo žodžio kaip **vienybė.** Daugiausia kalbama apie tikėjimų vienybę ryšium su Vatikano bažnytiniu susirinkimu.

Vienybės didelis šalininkas, skelbėjas ir vykdytojas yra Bostono arkivyskupas kardinolas **Richard Cushingas.** Nuo ko vienybės darbą pradėti ir kaip vienybę vykdyti, jis aiškina katalikų magazine **Sign** 1964 spalio nr.

Tikėjimų vienybės vizija, sako kardinolas, yra šviesi, bet tolima. Pramatomoj ateity dar negalime įžvelgti tikros krikščionių vienybės; mūsų gyvenimo laikais ji tikriausiai dar neateis. Bet **mūsų rolė paruošti kelią, pasėti sėklą, kurios derlių nuims jau kiti.** Mūsų rolė paruošti klimatą Šv. Dvasiai ateiti.

Tam tikslui aš siūlau — taria kardinolas Cushingas — kad visi krikščionys susitiktų vienas su kitu kaip broliai ir kalbėtųsi Kristaus pavyzdžiu— su tiesa ir meile. Tai vienybė ne nuo viršūnių, bet nuo apačios.

Kaip tą pasikalbėjimą supranta, jis aiškina konkrečiais įvykiais.

Depresijos laikais mano pirmatakas Bostono arkivyskupas lankėsi mažoj neturtingoj kaimo parapijėlėj. Bažnyčia buvo lankoma menkai; parapiečiai abejingi buvo bažnyčiai, parapijos nerėmė. Klebonas kalbėjo apie padėtį liūdnai ir nubaigė: "Blogai, Eminencija, labai blogai. Bet, ačiū Dievui, protestantų bažnyčiom einas dar blogiau".

Tai buvo laikai, sako Cushingas, kada bažnyčios žiūrėjo viena į kitą kaip į lenkytnių dalininkus. Jei kitiem nesiseka, tai tuo pačiu geriau yra mum. Bet tai nekrikščioniškas žvilgsnis. Ano klebono paskutinį pasiguodimo žodį aš norėčiau pakeisti kitu: "Bet, ačiū Dievui, mes visi imame taisytis".

Tikėjimų naujiem, tikrai krikščioniškiem ir tikėjimų bendradarbiavimą reiškiantiem santykiam kardinolas pasakoja kitą įvykį.

Mažame miestely katalikų klebonas ir episkopalų rektorius buvo geri draugai. Jie reguliariai susitikinėdavo vienas pas kitą, drauge pavakarieniaudavo, padiskutuodavo apie savo mėgstamuosius autorius bei knygas. Episkopalų bažnyčia buvo sena tiek, kad neapsimokėjo remontuoti. Buvo nutarta statyti naują. Buvo sudarytas statybos fondas. Kai sykį klebonas atėjo pas savo draugą rektorių, tas jam ir sako:

"Aš nežinau, Father, ką jūsų kanonai sako apie paramą bažnyčios statybai, ar ką jūsų vyskupas pasakytų dėl paramos protestantų grupei, bet aš norėčiau suteikti tau progą daryti gerą darbą, jei taip norėtum", kalbėjo rektorius, plačiai šypsodamasis.

Klebonas momentą pagalvojo, paskui išsitraukė čekių knygelę, įrašė stambią sumą ir, rektoriui duodamas, kalbėjo:

"Aš nežinau, ką kanonai sako apie paramą bažnyčios statybai, bet esu tikras, kad vyskupas pritars, jei aš tau duosių šį čekį. Gali manyti, jei nori, kad jis skiriamas ne naujai protestantų bažnyčiai statyti, bet senajai nugriauti", atsiteisė klebonas tokiu pat šypsniu.

Seminarijoje būdamas, Cushingas suprato, kad skirtumai tarp protestantų ir katalikų Amerikoje kyla ne tiek dėl tikėjimo tiesų, kiek dėl kitų "neteologinių" priežasčių -mūsų protėvių skirtingo etninio pagrindo, skirtingos kultūros. Paskirtas Bostone į tikėjimo plėtimo įstaigą, Cushingas suėjęs į artimus ryšius su įvairių tikėjimų žmonėm. Paskirtą arkivyskupu jį sveikino šimtai protestantų ir žydų. Kai organizavo paramą vargšam, Cushingas nedarė skirtumo tarp tikėjimų.

Kardinolas savo rašte **Sign** magazine kreipia dėmesį, kad **daug nesusipratimų gali dingti, jeigu bus susitikta ir išsiaiškinta.** Pasakoja vėl istoriją iš Naujosios Anglijos gyvenimo, kur vieno miestelio protestantai kongregacionalistai turėjo didelį nemalonumą. Jų pamaldos būdavo sekmadieniais dešimtą valandą. Apie 20 minučių po dešimtos, kai tik jų kunigas pradėdavo pamokslą, imdavo skambėti katalikų bažnyčios varpai. Varpai kliudė kalbėtojui, erzino tikinčiuosius, kėlė įtarimą, kad katalikai tyčia tokiu būdu nori kovoti su protestantais, trukdydami jų pamaldas. Jie pasipasakojo savo vargus iš Harvardo teologijos mokyklos atvykusiam profesoriui. Teiravosi jo nuomonės, ar nereiktų kreiptis į teismą, kad sudraustų katalikus nuo to nedraugiško veiksmo.

"O ką sako katalikų kunigas, kai jam skundėtės dėl tų varpų?" klausė profesorius. Tokio klausimo nustebinti protestantai pasisakė su kunigu nekalbėję. Kai profesoriaus patarti nuėjo pas kleboną, tas taip pat buvo nustebintas. Jis ir nepagalvojęs apie protestantų pamaldas. Jo varpai skambina dėl to, kad pusiau vienuoliktą laikomos mišios...

Nesusipratimas buvo likviduotas. Kardinolas dėl to ir kalba, kad **nesusipratimų priežastys dažnai esti stoka ryšių, stoka bendravimo, išsikalbėjimo.**

Išsikalbėjimas gali būti sėkmingas, jei jo dalyviai bus **nuoširdūs ir lojalūs tiesai.** Kardinolas įspėja, kad tai nereiškia apėjimo, nutylėjimo tų tiesų, kurios mus skiria. Ištikimybė savo tikėjimo tiesai yra būtina sėkmingo pasikalbėjimo sąlyga. Tai padeda vienas kitą suprasti.

Antra sąlyga buvo išreikšta popiežiaus Pauliaus, kai jis sakė: **geriausia žvelgti ne į praeitį, bet į dabartį ir ateitį...**

Kardinolo Cushingo įspėjimai taikomi išsikalbėjimui tarp skirtingų tikėjimų, siekiant susipratimo, rengiant kelius tikėjimo vienybei. Bet tie įspėjimai tinka ir visokių kitų vienybių siekiant—kartų vienybės, politinės vienybės ir kt.

KARDINOLAS CUSHINGAS Jeruzalėje 1947 sveikinasi su graikų ortodoksų patriarchu.

SUSIDERINIMAS SU KOMUNIZMU

(atkelta iš 1 psl.)

žinoma tiem iš jūsų, kurie atstovaujate pavergtom tautom. Aš turiu galvoje begėdišką sabotažą Pavergtų Tautų Savaitės idėjai...

(Nurodęs, kaip Kongreso rezoliucija buvo aiškiai nukreipta prieš komunistinį pavergėją ir reiškė simpatijas pavergtiesiem, kaip pirmoji proklamacija buvo suderinta su Kongreso rezoliucija, kaip Sovietai jaudinosi dėl to, kad Pavergtų Tautų Savaitė iš naujo priminė raudonojo režimo pavergtuose kraštuose neteisėtumą, kalbėtojas teigė, kad ir Pavergtų Tautų Savaitės prasmė esanti dabar nurašyta):

Pirminis Pavergtų Tautų Savaitės tikslas buvo išmestas, užmirštas, išduotas. 1963 sausio mėnesio Sovietų magazinas **New Times,** atsiliepdamas į Vengrijos klausimo nuslopinimą J.T., rašė: "Ar ne laikas nutraukti "Pavergtų Tautų Savaitę" Jungtinėse Valstybėse?"

SĄJUNGININKAI AR PRIEŠAI:

Kitas reikalas. Šios politikos logika gali mus nuvesti mažais vos juntamais žingsniais į poziciją, kurioje, nustodami buvę pavergtų tautų sąjungininkais, mes esame grėsmėje tapti jų priešais. Žinau, tai skamba kaip ekstremizmas. O kas šiandien nori būti ekstremistas? Bet šiurpi tiesa yra ta, kad laisvojo pasaulio užsienių politikos ofisuose, tarp jų ir mūsų valstybės departamentas, esama tokių, kurie baiminasi sukilimų pavergtuose kraštuose ar pačioje Rusijoje beveik tiek pat kaip ir patsai Kremlius. Tai suardytų susiderinimo planus — įspėja jie.

SU KREMLIUM IŠVIEN:

Kai kurie iš jūsų gal matėte pranešimą iš Bonnos, Vokietijoje, kurį paskelbė Semour Freidn, Herald Tribune užsienio reikalų redaktorius, š.m. gegužės 11. Aštrus dialogas —jis rašė — eina tarp Amerikos užsienių politikos formuotojų, kas reiktų daryti, jei rytų Europoje rūgimas išsiveržtų atviru gaisru. Esama tokių — rašė jis — kurie aiškiai mano, kad mes turėtume tada **padėti kremliui atstatyti tvarką...**

Chruščiovas nebe premjeras. Bet mūsų pasaulio užsienių politikos ofisuose tebėra tie patys politikos planuotojai. Jie priima ramiai, o kai kurie ir su entuziazmu Walter Millis, kairiojo liberalo, žurnalisto, pažiūrą, kad Amerika ir laisvasis pasaulis "nepaprastai daug turi naudos" iš Sovietų sugebėjimo "išlaikyti įstatymą ir tvarką... tarp milijonų satelitinėse valstybėse".

Millis mano, kad "Rusijos komunistinės imperijos sugriuvimas šiandien" būtų pasauliui "katastrofa". Šią pažiūrą tiesiogiai ar netiesiogiai remia George Kennan, senatorius Fulbright ir, žinoma, visi ADA —Americans for Democratic Action — galinga organizacija, kuri dabar mato vieną iš savo steigėjų bei rėmėjų išrinktą JV viceprezidentu.

Žiauriai tai skamba —ir taip yra — kad appeasemento kelias, kuriame dabar mes esame, gali nuvesti mūsų pasaulį bendradarbiauti su vergų viešpačiais vergijai išlaikyti...

ATSAKOMYBĖS ŠAUKSMAS:

Yra skaudi tiesa, kad po karo mes sąmoningai išdavėmė Stalino ir Mao Tsetungo malonei šimtą milijonų europiečių, kurių daugumas karo metais buvo mūsų tvirčiausi sąjungininkai, išdavėme kitus milijonus Azijoje. Tai buvo gėdinga kaina, kitų valstybinėm ir asmėninėm laisvėm, už apgaulę, tardamiesi, kad perkame **sau patiem** laisvę.

Paskui mes padidinome savo kaltę, nesiimdami sukliudyti komunistų žiaurybių jų pavergtuose kraštuose, nesiimdami padėti tiem, kurie pvz. rytų Vokietijoje, Vengrijoje, Tibete, sukilo iš desperacijos prieš tiraniją. Tiesiogiai ar netiesiogiai Vakarai pažiūrėjo pro pirštus į tų tautų pavergimą ir vergijoje laikymą. Dėl to šios aukos turi teisėtos pretenzijos laukti iš mūsų pagalbos ir šauktis į mūsų sąžinę.

Amerika, kuri kitados stovėjo tvirtai už visų tautų apsisprendimą, didelių ir mažų, dabar kalba švelniai iš baimės nesusprogdinti burbulo, kurį vadina accommodation.

TRYS PAREIŠKIMAI:

Leiskite man baigti priminimu trijų pareiškimų, visai nesenų pareiškimų, kuriuos taip reta girdėti šiandien, kad jie atrodo skamba archaiškai, lyg kas iš tolimos praeities.

"Mes niekad — viršūnėse, kokios sutarties deklaracijoje, savo žodžiuose ir net mintyse — negalime pripažinti sovietinio dominavimo rytų Europoje. Mes privalome niekad neleisti Sovietam užmiršti jos įsipareigojimo Jaltoje ir Postdame garantuojančio apsisprendimą pavergtom tautom."

Tas pats senatorius po 8 mėnesių kalbėjo Pulaski dienos minėjime 1960 spalio 11 kaip kandidatas į prezidentus:

"Jungtinių Valstybių sekančio prezidento viena iš pačių pirmųjų atsakomybių turėtų būti paskelbti pasauliui apie akciją, kuri paremtų laisvės atstatymą Lenkijoje ir pavergtose tautose. Mūsų atstovas Jungtinėse Tautose turėtų turėti nuolatines instrukcijas spausti už laisvų rinkimų atstatymą, kur tik komunistinis imperializmas tai yra paneigęs".

Pagaliau paklausime to paties asmens, jau prezidento, kai jis kreipėsi į Jungtines Tautas pilnaties posėdy 1961 rugsėjo 5:

"Nereikia ignoruoti fakto, kad apsisprendimo banga dar nėra pasiekusi komunistinės imperijos, kur gyventojai gyvena labiau nei oficialiai sakoma "priklausomai" nuo vyriausybių, atneštų svetimos kariuomenės... gyvena sistemoje, kuri tepripažįsta tik vieną partiją ir vieną tikėjimą; kuri slopina laisvus debatus, laisvus rinkimus, laisvą spaudą, laisvas knygas, laisvas unijas ir kuri stato sieną, tiesai sulaikyti nuo svetimųjų ir nuo savųjų piliečių belaisvių. Svarstykime apie kolonializmą pilnai ir laisvo pasirinkimo principą, laisvo plebis cito praktiką taikyme visuose žemės kampuose".

Šie aukščiausios Amerikos autoriteto pareiškimai gauna įpatingos jėgos ir iškalbingumo šiandien dėl prezidento tragiškos mirties.

(Pažymėjęs, kad prezidento Kennedy mintis yra iškreipta Rostowo, Rusk, Fulbrighto ir ADA, kalbėtojas ragino atkartoti prezidento žodžius, nes kas negerbia kitų laisvės, nėra pats laisvės vertas ir tikriausiai ją praras).

RUDENINĖ "kepuraitė". Nuotr. R. Kisieliaus

SPAUDA

R. Macvytę išleido į Kauną mokytis

Lux Christi 1964 spalio nr. surinko konkrečios informacijos apie įvykius Skiemonyse. Rašo:

"Viename laiške iš Lietuvos taip rašoma ....: "Yra labai daug visokių negaluojančių, kurie eina keliais aplink tą vietą, kad pagytų. Ir dauguma gauna, ko prašo. Rusai baisiai širsta ir baudžia už mindžiojimą pievų ir javų, bet nieko nepadeda nei baudos nei pajuokos... Vidinio pagerėjimo irgi gana daug. Anksčiau Skiemonių bažnyčioje per metus išdalindavo 12,000 komunikantų, tai pereitais metais išdavė su virš penkiasdešimt tūkstančių".

Kitame laiške — toliau sako laikraštis — iš rugpiūčio 20 d. taip rašo: "Šiemet Marijos apsireiškimo vietoje liepos mėn. viduryje buvo privažiavę daug žmonių iš visų kraštų ir prinešė daug gėlių. Milicija žmones blaškė, buvo labai neramu. Sukūrę laužą, visas gėles sudegino. Neleido ramiai melstis nė Skiemonių bažnyčioje"...

Šiemet žmones blaškė net keturias paras visoje plačioje apylinkėje. Bet kai viskas praėjo, ir vėl žmonės rinkosi būriais.

Roma Macvytė išsiprašiusi, kad jai leistų vykti į Kauną mokytis. Leido. Mokosi ir dirba gerai. Mergaitė yra neturtinga, ir visa jos šeima tokia. Tėvas serga, sudžiūvęs, mažai ką gali valgyti. Motina sirgo ir gydėsi Kauno klinikoje net du kartus. Sesuo Onytė mokosi penktoje klasėje.

Skiemonių klebonas kunigas Aleksandras Papučka iškeltas į Surdegius. Nėra žinios, ar paskirtas naujas kunigas į Skiemonis. Laiške rašoma, kad "pas mus po perversmo bažnyčia dar kurčia".

Šv. Trejybės dieną, gegužės 24, Janonyse buvo susirinkę apie 800 žmonių, o vakare daugiau tūkstanties iš Kauno, Vilniaus ir kitų vietų...

Pernai liepos 12, 13, abi dienas, perėjo kokie dešimtys tūkstančių žmonių. Diena buvo graži, niekas nekliudė. Žmonės buvo linksmi, gražiai giedojo. Buvo žmonių iš Maskvos, Leningrado, Ukrainos, Latvijos, Estijos. Lankė daugybė ekskursijų. Žmonės giedojo ir meldėsi visą naktį, nes ir naktis buvo šilta ir rami.

Šių metų gegužės pabaigoje iš Lietuvos atkeliavusi Marija Steikūnaitė Banionienė pateikia tokių žinių apie Skiemonių įvykius.

Iš Kauno daugelis žmonių važiuoja į Skiemonis. M. Banionienė su grupe kitų kauniškių 1963 metais liepos 13 d., apsireiškimo metinėse, pasisamdę automobilį, buvo nuvažiavę į apsireiškimo vietą.

Nuvažiavo dieną. Buvo darbo diena, tai iš pradžių buvo susirinkę daugiausia vyresnio amžiaus žmonių. Būreliai susėdę vieni balsiai kalbėjo rožančių, kiti giedojo, kiti susėdę užkandžiavo. Buvo ir atvežtų ligonių.

Į pavakarę, kai žmonės buvo atleisti nuo darbų, suėjo labai daug žmonių, kaip atlaiduose. Suvažiavo dviračiais, motociklais, pėsti. Skambėjo giesmės. Vyrai skaičiavo, kad gal apie 4,000 žmonių ir vis daugiau vyrų, jaunimo, kurie pajėgesni toliau keliauti. Privežė daugybę gražių gėlių, vazų paveikslų, žvakių... Buvo du gražus chorai, gražiai giedojo. Kunigų nesimatė, jiems valdytojo uždrausta vykti.

Suvargę kolchozininkai, suklupę aplink apsireiškimo vietą, matėsi graudžiai raudojo ir galima buvo suprasti, ko jie meldėsi.

Ramutė Macvytė, kuriai buvo pasirodžiusi Marija, žmonėms nesirodė. Jos tėvams uždrausta žmones į savo kiemą priimti, ką nors jiems aiškinti. Regėjimą matė tik Ramutė, o jos tėvas ir sesuo tik matė didelę šviesą pasirodymo metu. Okupantai buvo areštavę tėvą, jį išvežė į miestą ir labai smarkiai mušė, kad jis "blogai dukrą išauklėjęs". Šeimai uždrausta ką nors atvykusiems pasakoti, ir jie į pokalbius nesileidžia," baigia laikraštis informaciją.

PADĖKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ-KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Jau atidarytas STATYBŲ FONDAS

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Dėkinga širdim priimama kiekviena auka

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais

500 — amžinais nariais

100 — fundatoriais

aukojusieji mažiau — rėmėjais.

Galima įrašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įamžinti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

ĮAMŽINKIT SAVE IR SAVO MIRUSIUS LIETUVIŲ ŠIRDYSE, KURIE NAUDOSIS LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRU

Siunčiu auką statybų fondui $ .....

Pažadu auką statybų fondui $ .....

Įrašau mirusį .....

Siuntėjas .....

Adresas .....

.....

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Tarp dienos idėjų . . .

Vargiai būtų prasminga svarstyti teorinį klausimą: ar įvykiuose bei veiksmuose gimsta idėjos, ar idėjos įkvepia įvykius bei veiksmus. Vietoj teorinio svarstymo stebim dienos įvykius, kuriuose ryškiau iškyla kai kurios idėjos ir siekia pagauti visuomenės dėmesį.

★

Pavergtų Tautų Seimo sesijoje lapkričio 10 vienas iš Reader's Digest vyresniųjų redaktorių — Eugene Lyons — pasakė kalbą, kurios didžioji dalis yra paskelbta šiame nr. Būtų egoistiška ją minėti tik dėl to, kad ji labai palanki pavergtiesiem.

Palanki, taip, ir jie bus kalbėtojui dėkingi. Bet ta kalba yra daugiau nei simpatijos. Ji rodo Amerikos galvojimo įvairybėje dvejopus Amerikos politikos sparnus. Vieni su Rostowu, Fulbrightu pasisako už "accommodation" — už susiderinimą su komunistais, už esamos jų naudai padėties pripažinimą. Kiti su Lyons, su Nixonu galvoja, kad tai klaidingas kelias.

Taip galvoja nebūtinai iš palankumo pavergtiesiem; greičiau žiūrėdami pačios Amerikos intereso ir matydami, kad tokiu ar kitokiu vardu vadinama nuolaidų politika yra sustiprinusi komunistinius režimus ir susilpninusi Amerikos įtaką.

Pirmųjų garsinama teorija apie "liberalizaciją" Sovietuose, apie neišvengiamai tuo keliu ateisiančias laisves veikia ne vieną ir tarp lietuvių galvoti: o gal taip yra, gal yra faktų, kurių aš dar nežinau, bet kurie šią teoriją patvirtina . . .

Antrųjų pareikšta kritika teorijai rodo, kad yra amerikiečių, kurie nemažiau yra pažinę faktus, bet iš tų faktų daro priešingas išvadas: nėra atsipalaidavimo nuo Maskvos nei nuo komunistinės diktatūros, taigi nėra nė laisvės. Ir šitas galvojimas sustiprina tuos, kurie nenutraukia kovos dėl laisvės.

Šis dvejopas vertinimas tarp amerikiečių duotų praktinę išvadą lietuviam: pasverti argumentus bei faktus savo autoritetinguose kolektyvuose bei rateliuose ir to pasvėrimo išvadas perduoti skaitytojui. Tegul jis būtų padrąsintas kritiškai žiūrėti į idėjas, kurios sėjamos aplink jį, kaip autoritetų pripažinta tiesa.

★

Lietuvių spaudoje rado savotiško atgarsio "pilietinių teisių" įstatymo aiškinimas bei vykdymas. Daugiausia iš jaunesnės kartos buvo parodyta kritikos spaudai ir visuomenei: esą ji neparodžiusi aktyvios paramos kovai už "pilietinių teisių" įstatymo taikymą negram; ji nedalyvavusi žygyje į Washingtoną; siekiant laisvės lietuviam Lietuvoje reikia būti nuosekliem: paremti tokios laisvės siekiančius negrus Jungtinėse Valstybėse.

Šios mintys buvo sutiktos ne su prieštaravimu, bet su rezervais; su rezervais dėl tų, kurie lietuvių padėtį Lietuvoje lygino su negrų padėtim Amerikoje, "Duok, Dieve, kad Lietuvoje lietuviai turėtų tokias teises kaip negrai Amerikoje", buvo sakoma iš kitos pusės; su rezervais, jeigu lietuvių jaunimo rūpesčiuose daugiau dėmesio randa kova dėl negrų laisvės Amerikoje negu kova dėl Lietuvos laisvės.

Tiesos monopolio niekas neturi. Gal tiesos yra vienoje ir kitoje pusėje. Ji stipriau aiškėtų mėginant ir šios rūšies klausimus pasvarstyti. Gal bendra išvada ir nebūtų prieita. Bet išgirsti argumentai padėtų jei ne susiprasti, tai bent vieni kitus suprasti.

O tai jau būtų pozityvesnis žingsnis negu svetimą idėją išdidžiai atmesti.

Kad lietuviai galėtų išsikovoti geresnę padėtį

Sovietiniuose dokumentuose (4)

Juozas Kilius, apie jį sakoma: "kilęs iš buožių". Jis pats parodymą birželio 13 pradeda: "Aš, buvęs raudonosios armijos kapitonas Kilius Juozas, š. m. birželio mėn. 12 d. VRLK organų buvau areštuotas." nusprendžiau gera valia viską papasakoti ir prisipažinti kaltu. Taip pasielgti mane paskatino buv. mjr. Bulvičiaus man atsiųstas raščiukas, iš kurio įsitikinau, kad Bulvičius yra tikrai areštuotas ir apie savo nelegalią veiklą rašo parodymą . . . . . Akivaizdoje visos eilės vokiečių laimėjimų, tuo laiku buvau įsitikinęs, kad, susikibus Tarybų Sąjungai su Vokietija, laimės vokiečiai. **Nors aiškiai žinojau, kad vokiečiai ateis ne kaip išvaduotojai, bet kaip okupantai, tačiau galvojau, kad jei mes, lietuviai, prisidėsime prie Tarybų santvarkos likvidavimo, lietuvių tauta galės iš vokiečių išsikovoti geresnę padėti.** Po kelių pasitarimų su Bulvičiumi priėjome išvados, kad reikia steigti nelegalią organizaciją. Kadangi šios organizacijos veikla buvo numatyta provincijoje, civilinių žmonių tarpe, abu su Bulvičiumi nusprendėme, kad organizacijai turi vadovauti civiliniai asmenys, o vienas iš mūsų įeitų į organizacijos centrą, kaip kariuomenės atstovas. Buvome susitarę, kad toks atstovas bus Bulvičius, o, jam susirgus, išvykus arba jį areštavus, vietoje Bulvičiaus būsiu aš. **Organizuoti centrą buvo pavesta Naujokaičiui.** Naujokaitis laikė ryšį su Bulvičiumi. Aš su Naujokaičiu nebuvau net supažindintas . . . Naujokaičiui išvykus, Bulvičius ne kartą sakė, kad visas pradėtas darbas staiga netekęs pagrindo, kad su civiliais labai sunku esą susitarti, nes kiekvienas iš jų bijo rizikuoti. Kas po Naujokaičio ėmėsi šiam centrui vadovauti — man nėra žinoma." (137 p.)

Apie ryšininką iš Vokietijos:

"Balandžio 30 d. buvau Bulvičiaus įspėtas gegužės 1 d. nueiti pas ltn. Eidimtą (Šnipiškėse), pas kurį yra atvykęs žmogus iš Vokietijos. Nuėjęs apie 21.00 val. radau pas jį pilietį Taujenį (Nei Eidimto nei Taujenio anksčiau nepažinojau). Taujenis perdavė tokias informacijas: 1) visai tikras dalykas, kad karas tarp TSRS ir Vokietijos prasidės ne vėliau gegužės 10 d.; 2) kad Škirpos ir Skipičio vadovaujamas Berlyne lietuvių centras įspėja perdaug nepasitikėti vokiečių pažadais, nes vokiečiai, kurstydami Lietuvos liaudį, siekia savo tikslo; 3) esą karinė vokiečių vadovybė yra pasirengusi karo pradžioje išsodinti Lietuvoje stambius oro desantus. Apie šiuos desantus turėtų burtis visa aktyvioji Lietuvos visuomenė. Be to, pranešė, kad galėtų į aną pusę sienos pergabenti kokį nors paketą" (139 p.).

Kilius dar mini, kad Bulvičius pavestas susitiko su Nasevičiumi ir painformavo apie Taujenio naujienas, nors Nasevičiaus lig tol nebuvo pažinęs. Dar rašo, kad Eidimtas ir Taujenis gegužės 3-5 buvo suimti, birželio 8-9 paaiškėjo, kad siųstuvas rastas ir eilė asmenų suimta; kad Bulvičius birželio 8 (9) buvo iškviestas į Varėną ir pakeliui suimtas.

Leonas Žemkalnis, "lakūnas", iki arešto dirbo geologijos valdyboje". Parodymas, rašytas 1941.8.25, smulkiai pasakoja, kaip buvo pergabentas iš Kauno į Vilnių radijo siųstuvas, kaip mėgino juo rištis su Vokietija, sumini savo technikinius bendradarbius.

Vladas Nasevičius, "gimęs 1909 m. Rygos miste" — jokių kitų apibūdinimų. Paties Nasevičiaus parodymai rašyti 1941. 10.2. Juose daugiausia apie R. Skipičio jam siųstus žmones ir pasikalbėjimus su Bulvičium.

"1941 m. sausio mėn. pabaigoje pas mane atėjo nepažįstamas ūkininkas, kuris sakėsi **turįs su manim pasikalbėti kaip Skipičio siųstas žmogus.** Jis man pakartojo mano su Skipičiu susitartą slaptažodį "Rapolas" tris kartus. Šį slaptažodį aš su Skipičiu susitariau 1940 m. rugpiūčio mėnesio pabaigoje, kada jis sakė išvyks iš Kauno pailsėti į Birštoną ir į tėvišką. Be to, sakė jis, kad gali jį, kaip visuomenės veikėją, areštuoti arba jo ieškoti. Todėl, jei jis atsiųs pas mane žmogų, kuris pasakys tris kartus "Rapolas", tai prašė pranešti per tą žmogų jam, ar jo neieško Draugijoje užsienio lietuviams remti. Per tą laiką nuo mudviejų išsiskyrimo, iki aš baigiau darbą Draugijoje užsienio lietuviams, t.y. likvidavau ją 1940 rugsėjo mėn. 15 d. ir iki 1941 m. sausio mėn. pabaigos niekas pas mane nebuvo atėjęs. Šito žmogaus, nedidelio ūgio, ūkininko drabužiais apsivilkusio, menkoko išsilavinimo, kuris sakėsi ateinąs iš anos pusės — iš Seinų, aš nepažįstu ir pavardės nežinau, nes jis man jos nesakė. Ūkininkas, Skipičio siųstas, atėjęs 1941 m. sausio mėn. pabaigoje man pasakė tris kartus "Rapolas" ir Skipičio vardu pranešė ir prašė štai ko: Skipitis esąs Berlyne. Jo ir kitų pabėgusių lietuvių žiniomis, **karas tarp Vokietijos ir TSRS šį pavasarį tikrai būsiąs, vadinasi, Lietuva bus vokiečių okupuota.** Kadangi, esą, karas vis tiek bus, tai kad būtų lengvesnės ar platesnės okupacijos sąlygos arba platesnės Lietuvos autonomijos sąlygos, o gal net vėl bus galima atstatyti buvusią Lietuvos nepriklausomybę, reikia, kad vokiečiai manytų, jog, karui prasidėjus, ir lietuviai kuo nors padės. Pranešti, kuo galima būtų vokiečius įtikinti, kad ir patys lietuviai, Lietuvoje pasilikę, kažką galvoja. Išklausęs šio žmogaus pranešimus, aš jam pareiškiau, kad dabar aš nieko negaliu jam pasakyti ir Skipičiui perduoti, nes tai yra didelis ir rizikingas dalykas, be to, aš rūpinuosi baigti savo studijas; pasakiau, kad Skipičiui aš galėsiu ką nors pranešti tik po vieno ar dviejų mėnesių.

Manydamas, kad karo atveju kas nors vokiečių dūmimui darytina, nutariau pasitarti su kuriuo nors kariškiu lietuviu, turinčiu nuovoką kariniuose dalykuose bei orientaciją politiniuose, ypač tarptautiniuose santykiuose, todėl paprašiau savo buto šeimininko kapitono Eugenijaus Petrausko supažindinti mane su plačios orientacijos jam pažįstamu gabiu kariškiu, nes, sakau jam, yra rimtų klausimų aptarti. Kap. Petrausku aš nepasitikėjau, nes jis yra menkai išsilavinęs žmogus, o pulk. leit. Dabulevičius, kuris tame pačiame bute gyveno, man buvo mažai pažįstamas, be to, išdidus, nepasitikįs kitais žmonėmis žmogus ir mane kaip studentą nelaikė sau lygiu žmogumi, jau -

(nukelta į 4 psl.)

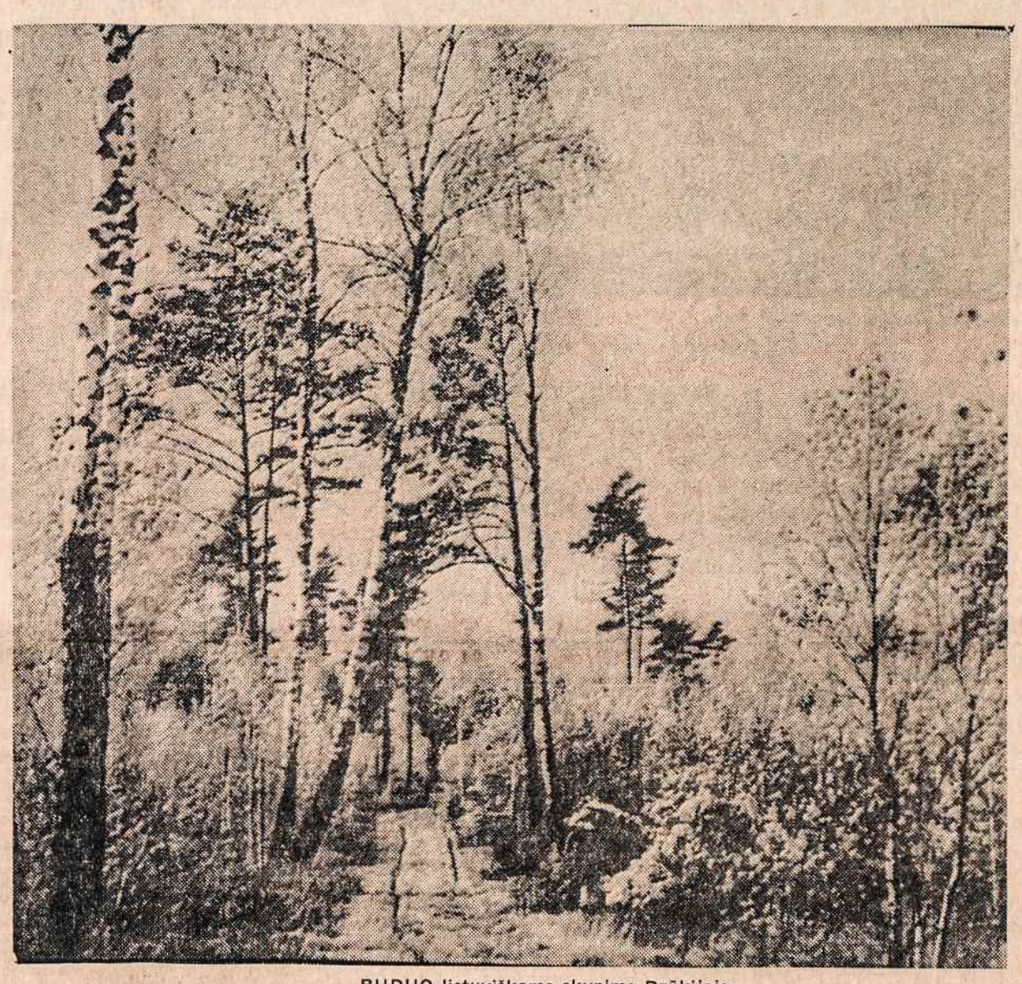

RUDUO lietuviškame skynime Dzūkijoje.

TRYS LAIMĖS

LIETUVIŲ LIAUDIES PASAKOS

Kitą kartą vienas žmogus, atėjęs pas karalių pradėjęs jam kalbėti:

— Šviesiausias karaliau, aš tau atnešiau tris laimes parduoti — ar nepirksi nuo manęs?

Atsakęs karalius:

— Meldžiamasis, kokias laimes parduodi?

— Pirmoji laimė: "Daryk išmintingai, veizėk galo".

Klausiąs tuojau karalius:

— Kiek tu nori už tą laimę?

— Šimtą raudonųjų, — atsakęs.

Tuojau ir liepęs karalius atskaityti jam šimtą raudonųjų.

— O antroji kokia laimė?

Sakąs:

— Neaplenk vieškelio dėl kelelio mažo.

Klausiąs karalius:

— O už tą kiek nori?

— Tiek pat, — atsakęs.

— Imk !

Toliau klausiąs:

— O trečioji kokia?

Atsakąs:

— Nenakvok, kur yra šeimininkė jauna, o šeimininkas senas.

Ir už tą jam sumokėjęs šimtą raudonųjų. Susižėręs žmogus savo pinigus ir išėjęs, o karalius liepęs į kiekvieną daiktą tokius parašus įsiūti arba išdrožti: "Daryk išmintingai, veizėk galo".

Vienu laiku kai kas norėjęs karaliaus mirties. Tada papirkę jie karaliaus skutėją, prašydami, idant karalių skustuvu papiautų. Barzdaskutys buvęs prižadėjęs taip padaryti. Tada skusdamas karalių, išvydęs prie rankšluosčio galo: "Daryk išmintingai, veizėk galo". Tuojau to skutiko skustuvas iškritęs iš nagų, kada jau buvęs bededąs skustuvą prie karaliaus kaklo. Karalius, matydamas jį išbalusį, pradėjęs klausti:

— Ką tu pamatei?

Atsakęs barzdaskutys:

— Šviesiausias karaliau, ketinau tave papiauti, nes aš buvau tavo priešų papirktas. Bet kad išvydau parašą tavo, man kniostelėjo: "O koksai bus mano galas, kad aš taip gudriai padarysiu?" Tuojau skustuvas išpuolė man iš nagų.

Matydamas karalius tokį stebuklą, tuoj jį apdovanojęs savo malonėmis, o tuos, kurie jį žadėjo užmušti ir buvo papirkę skutėją, visus mirtimi nubaudęs ir savo pirktą laimę už didelį daiktą turėjęs.

Kartą jam tekę važiuoti į seimą. Matydamas, jog jo tarnai, ieškodami kelio tiesumo, praleidžia vieškelį, o važiuoja mažu keleliu, sakąs karalius, kad jie nesuktų iš vieškelio, bet tarnai jam tarę:

— Mieliausias karaliau, juk mes visuomet čionai važiuojame.

Atsakęs karalius:

— Turit manęs klausyti.

— Gerai, tegu bus, kaip tu nori, — sutikę tarnai.

Kai nuvažiavę, sužinoję, kad jo ieškoję galvažudžiai mažajame kelyje užmušti, nes tenai visados karalius važiuodavęs.

Kitą kartą nuvažiavęs karalius į miestą nakvynei. Apsinakvinęs vienur, išvydęs, jog namų šeimininkas senas, o šeimininkė jauna. Tuoj įsakęs tarnui, idant kitą gautų nakvynę. Tas jam pradėjo sakyti:

Visame mieste nėra geresnio kambario.

Karalius atsakęs:

— Norint ir prastesnis būtų, bet kitas.

Tuojau nuvedę jį į kitą vieštį, o kiti žmonės senojoj vietoj nakvoję. Kas jiems nutiko? Naktį visi jie buvę išpiauti galvažudžių, kurie, ieškodami užmušti karaliaus, lig pat paskutinio visus išpiovę. Karalius nepaprastai nudžiugęs, tokias laimes pirkęs, jogei tris kartus nuo mirties išėjęs. Ar ketvirtą kartą jis nuo mirties išsisuko — negali žinoti. Juk žmogus jam buvo tik tris laimes pardavęs . . .

Kvailutis

Gyveno toks ūkininkas, kuris turėjo tris sūnus: du protingus, o trečią kvailutį. Mirdamas tiems protingiesiems paliko trobą ir žemę, o kvailučiui — nusususį veršiuką. Kvailutis papiovė tą veršiuką ir jo mėsą atidavė šunims, sakydamas:

— Šuniukai, pirkit mėsą! Šuniukai, pirkit mėsą!

O šunys jam atsakė:

— Pirktų šuo mėsą, pinigų nebėsą.

— Tai imkit bargan.

Šunys suėdė tą mėsą, o kvailutis grįžo namo. Klausia jo broliai:

— Kur dėjai veršiuką?

— Šunims bargan atidaviau.

— Tai kvailas daiktas, — sako broliai. — Ar girdėta, kad šunys kam skolą grąžintų?

— Man grąžins, — tarė kvailutis.

Jis nusivijo ilgą botagą, kad ims juos pliaukšėti visus kaimo šūnis plūsti šaukti ir siautėti:

Bargai — vargai! Bargai — vargai! Atiduokit man pinigus!

Išvijo jis visus šunis už kaimo. Mato, kad jų nepasivys, tai pasibalnojo brolių arklį, pasiėmė terbą duonos ir vėl puolė šunų vytis. Vijosi vijosi, kol juos įvijo į didelę girią, kur plėšikai laikėsi. Jie kaip tik sėdėjo savo troboje, peilius galando ir pinigus skaičiavo.

Šunys neberasdami, kur pasprukti nuo kvailučio botago, sušoko pro langus į plėšikų trobą. Šie, manydami, kad paskui šunis atpuls ir žmonės, išsigandę metė pinigus ir strimagalviais spruko į pačias tamsiausias girios vietas. Kvailutis, susižėręs pinigus nuo stalo ir iš skrynių, tarė:

— Ačiū, šunyčiai, kad man už mėsą užmokėjot. Užtat aš jums duosiu magaryčių.

— Dabar mėsa labai pabrango, — tarė kvailutis.

Tada protingieji broliai išpiovė gyvulius ir išvežė į turgų, tačiau niekas brangiau nemokėjo, ir broliai grįžo baisiai perpykę. Ir sumanė broliai vesti, pačių kraičiais griūvantį gyvenimą gelbėti. Pasitaisė jie vėdarų, užmaišė pyragų, padarė alaus, o patys išvažiavo piršliuosna.

Kvailutis, likęs vienas, tik klauso — vėdarai krosnyje čirška pyragai pukši, alus vaikščioja, šnypščia — ir sušuko: —Ak, ir jūs iš manęs tyčiojatės! Na, palaukit!

Išmetė jis vėdarus ir pyragus šunims, o volelę iš statinės ištraukė ir alų išleido. Užtvindęs alum pirkią ir nenorėdamas kojų sušlapti, atsisėdo geldon ir plaukioja.

Grįžo broliai su marčiomis, beldžiasi į duris, o kvailutis sako:

— Palaukit, priplauksiu ir atidarysiu!

Kad išsigando marčios, tokią tvarką išvydusios, kad pasiuto broliai plūstis! Išvijo kvailį iš namų. Eina jis, eina ir prieina dvarą. O ten gyveno tokia žiopla ponia. Ji ir klausia:

— Iš kur pats atsiradai, kad niekad nesu mačiusi?

— Iš dangaus nukritau, bet, kai norėsiu, vėl dangun užlipsiu.

— Ar nematei ten mano sūnaus? Kaip jis ten laikosi?

— Kur nematysi. Prastai laikosi.

— Ar nenuneštum mano sūnui pinigų?

— Kolgi ne. Nunešiu, kad duosi.

Ponia davė kvailučiui pinigų, tas ir eina sau. Pamatęs dvaro kieme kiaulę, nusilenkė jai.

— Ką čia darai? — klausia ponia.

— Nutariau čia žemėje apsivesti, tai tamstos kiaulę į svočias kviečiu.

— Matyt, kad mužikas, —tarė ponia, bet davė jam kiaulę į svočias, o paršelius — į pajaunius ir pamerges. Išsivarė kvailutis tas kiaules, o čia sugrįžta to dvaro ponas ir iškart suprato, kad koks svieto perėjūnas bus jo pačią apgavęs. Tuojau pasikinkė arklį ir ėmė apgaviką vytis. O kvailutis jau buvo kiaules pardavęs. Pamatęs atvažiuojant poną, jis greitai pečiais parėmė pasvirusią obelį. Privažiavo ponas ir klausia:

— Ar nematei tokio žmogaus su mano kiaulėmis?

— Kur nematysi, — tarė kvailutis. — Mačiau, kuriuo keliu ir katron pusėn tas kiaules nusivarė. Aš tuoj jį pagausiu, tik palaikyk tamsta obelį, kad neišvirstų.

Laiko ponas obelį, o kvailutis įšoko į vežimą ir nudardėjo su pono arkliais. Grįžo ponas namo pėsčias ir suprato esąs prigautas. Tada pasikinkė kitą porą arklių ir vėl šoko kvailučio vytis. Kvailutis jau buvo pono arklius pardavęs, tik girdi — vėl jį kažin kas vejasi. Jis išsipaišino veidą, kad jo nepažintų, pasisėmė su kepure dumblo, atsisėdo prie kelio ir laukia. Privažiuoja ponas ir klausia:

— Ar nematei žmogaus su dvejetu arklių važiuojančio?

— Kur nematysi, mačiau. Bet ar negirdėjai ponas naujienos? Išėjo karaliaus raštas, kad po trijų dienų visus plikus kars. Laimė, kad aš turiu vaistų, nuo kurių per tris dienas plaukai atželia.

Pono kaip tik pliko būta. Jis ir prašo tų vaistų. Kvailutis užvožė jam kepurę su dumblu ant galvos, o pats įšoko į ratus ir nudardėjo ano vagies gaudyti.

Sėdėjo ponas su tuo dumblu ant galvos tris dienas, o kai dumblas išdžiūvo ir reikėjo jį nukrapštyti — paskutinius pūkus nuo pono plikės nugramdė. Grįžo jis namo be arklių, du kartus kvailučio apgautas. Matyt, esama žemėje kvailesnių už kvailutį.

DAYTONO LIETUVIŲ ŠV. KRYŽIAUS bažnyčia atnaujinta šiais metais. Architektas J. Mulokas, rangovu buvo Valerijonas Sodeika

DAYTONO LIETUVIAI IR ŠV. KRYŽIAUS PARAPIJA

Šie 1964 metai Daytono lietuviams yra labai reikšmingi. Jų tėvų ir senelių prieš 50 metų įkurta Šv. Kryžiaus lietuvių parapija švenčia savo auksinį jubiliejų. Šios iškilmingosios šventės išvakarėse pravartu pažvelgti atgal iš 50 ir net daugiau metų perspektyvos į senelių ar tėvų kovas dėl savo gimtojo žodžio bei jų norą garbinti Pasaulio Kūrėją savo gimtąja kalba. Labai mažas skaičius jų sulaukė šios džiaugsmo šventės, nes didelė dauguma jau iškeliavo iš šio pasaulio; senyvo amžiaus ar ligų paveikti. Mes gyvieji parapiečiai, kurie jų dėka šiandien galime garbinti Dievą savo kalba, turime būti jiems dėkingi ir savo maldose juos prisiminti.

Pirmieji lietuviai

Kada pirmieji lietuviai Daytone pradėjo kurtis, tikrų žinių nepavyko rasti; bet 1886 metais jų kelios šeimos čia jau gyveno. O 1894 metais kun. Sutkaitis, pakviestas išklausyti Velykinės išpažinties pas vietos lietuvius, jų jau priskaitė 50 pavienių vyrų ir 24 šeimas. Viso 125 asmenis. Tada jau buvo Dayton 2 lietuviškos smuklės, 1 krautuvė ir trys šeimos turėjo nekilnojamo turto bendroje sumoje 7,000 vertės.

Lietuviai dirbo įvairius nesudėtingus darbus, pvz., "mašinšapėse" ir kit. Vidutinis darbininko valandinis atlyginimas buvo 0.15 ct. arba už 12 valandų darbo dieną 1.80 dol.

Pirmoji draugija

1902 metų gruodžio 7 d. įsikūrė pirmoji Šv. Petro pašalpinė draugija, kuri ir dabar dar tebegyvuoja. Jos įkūrėjais ir pirmaisiais vadovais buvo: Vincas Ambrozaitis, Juozapas Dambrauskas, Juozapas Šlakys ir Jonas Žiemis.

Ši draugija daugiausiai rūpinosi savo narių šalpa. Bet nebuvo jai svetimi narių ir bendrai lietuvių dvasiniai bei kultūriniai reikalai. Norėdami garbinti Aukščiausiąjį savo gimtąja lietuvių kalba, draugijos vadovai rūpinasi įsteigti savo lietuvišką parapiją.

Kuriama parapija

1909 metais draugija nupirko nemažą žemės plotą Leo ir Rita gatvių sankryžoj bažnyčiai statyti. Tų pačių metų gegužės 23 d. draugijos iniciatyva sukviečiamas Daytono lietuvių susirinkimas, kuris nutaria parapiją steigti. O 1912 metais jau išmūryti bažnyčiai pamatai, tačiau darbas buvo nutrauktas.

Statybos darbai

1912 metų rugsėjo 26 d. anglų savaitrašty "Catolick Telegraf" užtinkama sekanti žinutė: (laisvas vertimas iš anglų kalbos): "Statymas naujos lietuvių katalikų bažnyčios Leo ir Rita g. kampe šiaurės Daytone, buvo nutrauktas praeitą savaitę atsiradus nesutarimų dėl statybos vietos."

1913 metų spalio 9 d. tas pats "Catolick Telegram" apie Daytono lietuvius duoda sekančio turinio žinutę: ''Daytono lietuviai bando įsigiti savo parapiją ir jau turi žemės sklypą Leo ir Lukowic (taip tada vadinosi Rita str.) gatvių kampe. Arkivyskupas Moller bando gauti jų tautos kunigą ar iš čia (Amerikos) ar iš kitur (pav. Pietų Amerikos ir t.t.), bet iki šiol jo nepavyko gauti. Šie taupūs žmonės jau pastatė ant savo žemės naujai bažnyčiai pamatus, bet išmintingai darbo nutarę neliesti į skolas, kol neturi klebono ir kol parapija formaliai nebus įsteigta".

Daug vargo ir pastangų padėta, kol pagaliau 1914 m. gegužės 1 d. Cincinati arkivyskupas paskyrė pirmą parapijos kleboną kun. Juozapą Gricių. Jam atvykus, statybos darbai pajudėjo pirmyn, ir 1915 metų kovo 18 d. Šv. Juozapo parapijos klebonas (dekanas) pašventino įkurtą naujame parapijos pastate (rūsy) laikiną Šv. Kryžiaus barnyčią. Iki to laiko kun. J. Gricius lietuviam pamaldas laikė Šv. Juozapo parapijos mokykloj.

Prie parapijos įsteigimo ir bažnyčios pastatymo daugiausiai pasidarbavo Vincas Ambrozaitis ir Juozapas Dambrauskas.

Parapijos vargai ir plėtotė

1916-1917 metais parapiją ištinka finansiniai sunkumai. Keliamas klausimas parduoti turimą nuosavybę ir ieškoti pigesnės vietos. Tačiau nutarta dar bandyti iš tų sunkumų išbristi patiems. Parapiečiai apsideda vienkartiniu mokesčiu po 50 dol. nuo šeimos, kas pagal tuolaikinį žmonių uždarbį rodo nemažą jų ryžtą ir pasišventimą išlaikyti savo parapiją. Tuo laiku parapija turėjo apie 400 narių, įskaitant ir vaikus.

1917 metų spalio 28 d. kun. J. Gricius iš parapijos pasitraukia, o į jo vietą arkivyskupas paskiria kun. Mykolą Cybelį (Cybulskį), kuris klebonu išbuvo iki 1922 metų rugpiūčio 12 dienos. Nuo tada klebonu paskiriamas kun. Vincentas Slavynas. Šiam klebonaujant 1923 metais bažnyčia perkeliama iš rūsio į pirmąjį pastato aukštą, kur ji dar ir dabar yra. Cincinati arkivyskupas Henry Moeller tų pačių metų birželio 10 d. ją pašventino.

Siauriuose laikraščio rėmuose sunku viską suminėti ir kiek plačiau nušviesti. Tuo reikalu išleista Šv. Kryžiaus parapijos jubiliejinė knyga, kurioje bus vaizdžiai aprašyta visa šios parapijos istoriją. Knygą galima bus įsigyti auksinio jubiliejaus iškilmių metu arba klebonijoj 1922 Leo street Dayton, Ohio. Čia norėčiau dar suminėti visus iki šiam laikui Šv. Kryžiaus parapijoj **darbavusiuosius** ir **dabar besidarbuojančius kunigus.**

Be aukščiau suminėtų kunigų J. Griciaus, M. Cybelio (Cybuslkio) ir V. Slavyno; buvo dar šie kunigai:

1928-1929 m. kun. Frederick Bien (svetimtautis)

1929-1935 m. kun. Simonas Bistras.

1935 metais 4½ mėn. Stephen Dobo (svetimtautis)

1935-1960 m. kun. Leonas Praspalis, kuris dėl susilpnėjusios sveikatos 1960 iš klebono pareigų pasitraukė, bet ir dabar tebegyvena klebonijoj kaip pensininkas. Jo klebonavimo laike Šv. Kryžiaus parapija paaugo ir sutvirtėjo.

1948 m. kovo 5 d. Cincinati arkivyskupas į Šv. Kryžiaus parapiją paskyrė antruoju kunigu kun. Vaclovą Katarskį, kuris, kun. L. Praspaliui susirgus, nuo 1956 metų ėjo parapijos administratoriaus pareigas iki 1960 metų rugsėjo 10 d. Jo pastangomis pastatyta nauja moderni klebonija.

1960 m. rugsėjo m. 8 d. jo pareigas perėmė dabartinis parapijos klebonas kun. Titas Narbutas, o kun. V. Katarskis buvo iškeltas į Šv. Alberto Didžiojo parapiją Ketteringe, Ohio.

Auksinis Šv. Kryžiaus parapijos jubiliejus

Suminėjus Šv. Kryžiaus parapijos penkiasdešimties metų varganas ir džiaugsmo dienas, tenka pažvelgti į dabartinę parapijos būklę ir į įvykstantį parapijos auksinį jubiliejų.

Mišios už mirusius parapijos steigėjus bus aukojamos lapkričio 15 ir 22 dienomis.

Negailestingoje laiko tekmėje viskas kinta, nyksta ar keičiasi. Pastatytoji prieš 50 metų Šv. Kryžiaus bažnyčia to paties laiko slinktyje paseno apgriuvo. Teko ją daug paremontuoti, atnaujinti, sumoderninti. Ir šių jubiliejinių metų bėgyje visa tai atlikta — padaryta.

Perstatyta bažnyčia

Iš senos kuklios bažnyčios pasidarė ko ne nauja — moderni ir lietuviškai širdžiai labai brangi, nes viskas padaryta, prisilaikant lietuviško stiliaus ir Lietuvos liaudies meno: altoriai, suolai, grindys ir kiti vidaus įrengimai — nauji. Taipgi naujas fasadas, durys, bokštas ir kit. Pagal arch. **Jono Muloko** planą darbus vykdė chicagiškis rangovas **Valerijonas Sodeika.**

Nauji langų vitražai dail. **A. Valeškos** kūryba. Kiekvienas jų turi atatinkamą simbolį. Labai įspūdingas vitražas už didžiojo altoriaus, kuriame pavaizduota lietuviškų kryžių panorama, primenanti kryžių kalną Lietuvoje (tarp Šiaulių ir Joniškio). Manau, neapsirinku galvodamas, kad iš ten dailininkas ir bus ėmęs sau įkvėpimą šiai kūrybai. Tai kūrinys, kuriuo ne tik mes lietuviai, bet ir amerikiečiai džiaugiasi.

Jubiliejaus tvarka

Lapkričio 15 d. 10 val. ryto Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioj bus aukojamos mišios už gyvus ir mirusius parapijiečius ir parapijos bičiulius su atatinkamu pamokslu. Tą pačia dieną 3:30 val. — banketas Kuntz Avondale klube su atatinkama programa.

Lapkričio 22 d. Cincinati arkivyskupas Karl J. Alter pašventins naujai atremontuotą bažnyčią, aukos mišias ir parapiečių vaikam suteiks Sutvirtinimo sakramantą. Nuo 1-4 val. bažnyčios ir naujai atremontuotos salės lankymas (open house).

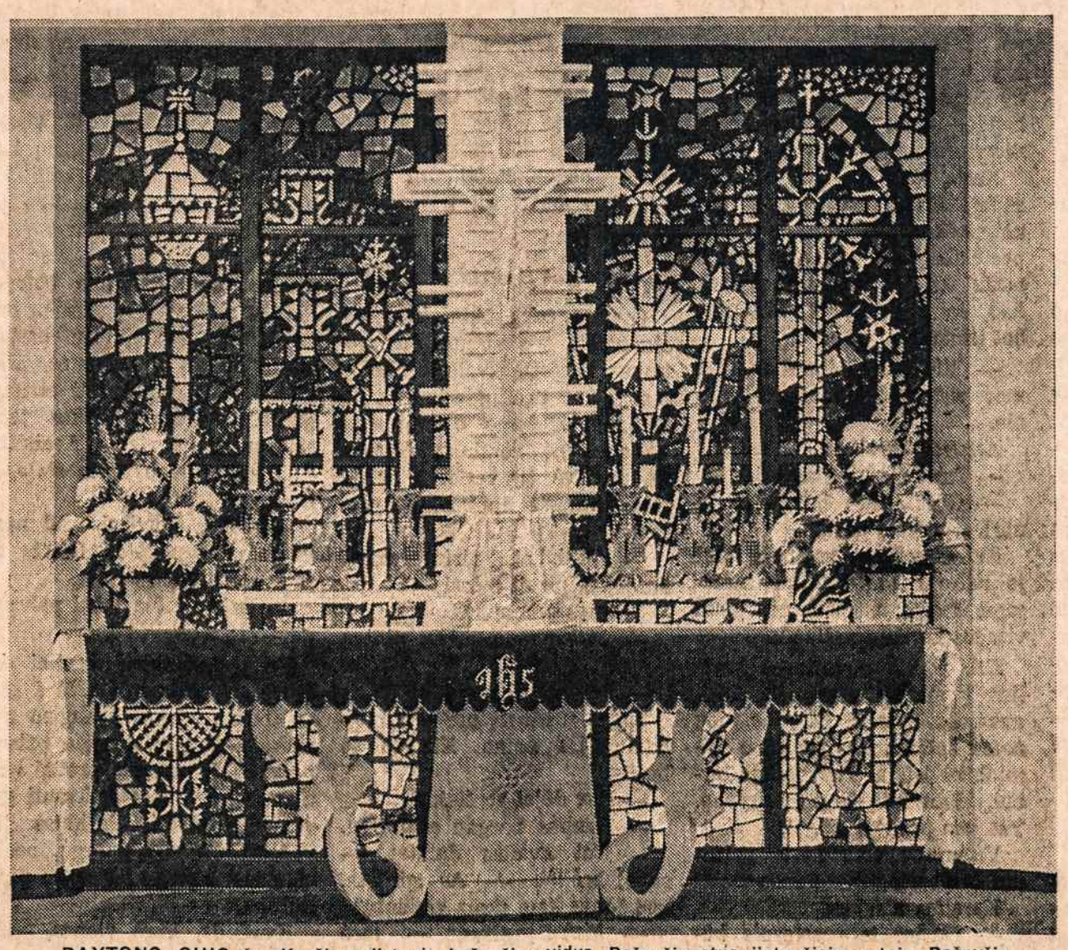

DAYTONO, OHIO šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčios vidus. Bažnyčia atnaujinta šiais metais. Bažnyčio langai ir kryžių panorama už didžiojo altoriaus — dail Adolfo Valeškos studijos. Architektas — J. Mulokas.

Sov. dokumentuose

(atkelta iš 3 psl.)

čiau, kad menkiau vertina. Kap. Petrauskas po kelių dienų man pranešė, kad **mane supažindinsiąs su gabiu žmogum, kariu įo karo mokyklos draugu majoru Bulvičium... Su mjr. Bulvičiumi kalbėjausi vienu du.** Pasakiau jam tai, ką žmogus iš Skipičio man yra sakęs.. Galutinai prieita šiame pasitarime mudviejų, kad, siekiant šiek tiek palengvinti Lietuvos būklę vokiečių okupacijos atveju, reikia paruošti žemėlapiuką, kuriame būtų numatytos tam tikros vietos, į kurias, karui prasidėjus, vokiečiai orlaiviais numestų ginklų, o žmonės tų apylinkių neva turėtų jais pasinaudoti. Šitą žemėlapį pasiųsti Skipičiui, ir tegul jis prieš vokiečius turi kozerį, kad, va, ir Lietuvos lietuviai rūpinasi ir nori neva sau Lietuvos nepriklausomos, buržuazinės nepriklausomos Lietuvos. **Bulvičiui iškėlus mintį dėl organizacijos, aš jam pareiškiau, kad jokios organizacijos nereikia... nes maža tauta pati savo jėgomis sau nepriklausomybės iškovoti negali, kadangi Lietuvos geopolitinės sąlygos yra blogos,** t.y. jos teritorija tarp dviejų didžiųjų kolosų — TSRS ir Vokietijos..., Bulvičius sutiko tomis mano mintimis ir manęs daugiau neįtikinėjo organizacijos reikalingumu... Iš mudviejų to pasitarimo nutarta paruošti tik žemėlapį, kurį Bulvičius sakė paruoš ir po savaitės ar kitos man pristatys...

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

AR MŪSŲ KALTE, KAD ŽMOGUS SUSIŽEIDĖ?

Norėčiau tamstos patarimo vienu reikalu. Mes esame nauji ateiviai (dypukai). Kadangi mes leidžiame vaikus į mokslus, mums buvo sunku įsigyti savus namus. Mes nuomuojame butą (apartamentą) pas vietinius lietuvius. Mes gyvename trečiame aukšte. Pirmame ir antrame aukštuose gyvena svetimtaučiai. Mes labai gražiai užlaikome savo butą ir taip pat trečiojo aukšto laiptus, t. y. tuos laiptus, kurie veda iš antro aukšto į mūsų trečiąjį, aukštą. Manome, kad mums nereikia nei valyti nei tvarkyti kitų aukštų gyventojų laiptus.

Prieš kiek laiko buvo atsilankęs pas mus žmogus iš draudimo bendrovės. Jis ateina kas mėnesį rinkti pinigų už vaikų ir taip pat kai kurias mūsų pačių draudimo premijas. Mes jį išlydėjome, kaip paprastai, per savo duris, pasakėme labanaktis. Uždarę savo duris, tuoj išgirdome riksmą iš antro aukšto. Išbėgome ir radome tą draudimo tarnautoją gulintį ir sužeistą. Pakėlėme jį, šiaip taip nuvilkome į savo butą ir pašaukėme policiją, kuri jį nuvežė į ligoninę. Pasirodo, kad jam buvo sulaužyta koja. Jam teks ilgokai pasigydyti ir nedirbti.

Dabar, nors mes nieko iš to žmogaus dar negirdėjome, bet mums žmonės sako, kad jis patrauks mus į teismą ir reikalaus užmokėti už visą gydymą ir už tai, kad negali dirbti. Vyras ir aš labai esame susirūpinę; iš kur dabar imsi tiek pinigų. Vaikai lanko kolegiją ir, išskyrus vasarą, nedirba. Mudu dirbame, bet sunkiai verčiamės. Ar tai mūsų kaltė, kad žmogus susižeidė? Tiesa, jis atėjo mūsų pamatyti, bet nuo mūsų laiptų jis nenukrito. Jis pavirto, užsikabinęs už tokio mažo išsikišimo ant antrojo aukšto kaimynų laiptų. Kur mes dingsime, jei iš mūsų reikalaus tūkstančių dolerių?

Dipukas, Massachusetts

Atsakymas

Susižeidimas įvyko ne tamstos bute, bet ant laiptų. Laiptai yra visų nuomininkų naudojami bendrai, ir todėl jų priežiūra priklauso namų savininkui (landlord), o ne nuomininkams. Teisiniai sakant, laiptai yra namų savininko "kontrolėje".

Pagal Massachusetts įstatymus, namų savininkas privalo užlaikyti bendro naudojimosi "praėjimus" (passageways) ir laiptus tokioj pat būklėj arba tokiam pat stovy, kuriame tie laiptai buvo tuo metu, kai butas buvo išnomuotas nuomininkam. Kiekvienas sužeistas ieškovas (Plaintiff) privalo įrodyti, kad tas defektas, dėl kurio jis susižeidė (kaip pav. minimas išsikišimas), atsirado po to, kaip tamstų butas buvo išnuomuotas. Tokie dalykai paprastai yra sunkiai įrodomi.

Tačiau — aš nemanau, kad tamstos turite pagrindo rūpintis. Akcidentas įvyko ne tamstų bute, o ant bendro naudojimosi laiptų, kuriais rūpintis tenka namų savininkui. Paprastai namų savininkai yra apsirūpinę tokiems atsitikimams pritaikintu draudimu (home liability insurance), ir jei bus įrodyta, kad defektas buvo "naujo" pobūdžio, tamstų svečias turės reikalo ne su tamstomis, bet su namų savininku ir jo draudimo (Insurance) bendrove.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Paskubina siuntinį draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį

Licensed by V/O Vneshposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS

—— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA ——

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ... LI 2-1767
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn.—200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ... LO 2-1446
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street ... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ... MU 4-4619
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ... FI 6-1571
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ... Tel. 268-0068
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ... SW 8-2868
- YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave. ... GR 6-2781
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ... RI 3-0440

Liudysim tautos kančią

REPORTAŽAS IŠ CHICAGOS

Neseniai praėjusius rinkimus laimėjo prez. Johnsonas ir demokratų partija. Tai žinia, kad gerbūvis krašte tęsis ir toliau. Bet mes lietuviai turim ir kitą misiją: kelti tautos iškentėtas kančias ir kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo. Kai kurių politinių pranašų žiniomis, po pastarųjų rinkimų kova pavergtųjų tautų laisvinimo fronte galinti net pasunkėti... Jei tai ir įvyks, teks dar labiau suglausti gretas ir jėgas.

Antai Chicagoje jau kuris laikas gyvai veikia Lietuvos laisvės knygnešiai, vadovaujami Levo Prapuolenio ir kitų patriotų. Jų tikslas kuo plačiau paskleisti amerikiečių tarpe anglų kalba literatūrą, kuri liečia Lietuvą, tautos genocidą, jos iškentėtas kančias ilgoje sovietinėje okupacijoje. Lietuvos laisvės knygnešiai ypač plačiai paskleidė B. Armonienės knygą "Palik ašaras Maskvoje" ir kitus angliškuosius leidinius.

Šiuo metu jie imasi naujo uždavinio — išleisti lietuvių tautos genocido albumą ir jį paskleisti įvairių tautų diplomatų, politikų, žurnalistų, mokslininkų ir kitokių pareigūnų tarpe. Tai milžiniškas ir nemažai pinigų kaštuosiąs darbas. Bet toks albumas su taikliomis, būdingomis nuotraukomis, paryškintas vienu kitu gerai paruoštu straipsniu ir statistinėmis lentelėmis, būtų didelis ginklas mūsų ilgos kovos į Lietuvos laisvę kelyje. Juk ir okupacijų metu sudėtų aukų procentai kalba už mus: Lietuva neteko 33.9 proc. gyventojų, Lenkija per 20 proc., Jugoslavija 10,5 proc. ir t.t. Tad ar mes neturime argumentų belstis į pasaulio sąžinę!

Tokiam genocido albumui didelį pluoštą iliustracinės ir statistinės medžiagos yra surinkęs ir aptvarkęs dail. Z. Kolba, kurio brolis Lietuvoje nužudytas tų pačių raudonųjų okupantų. Pagal Z. Kolbos turimą medžiagą, albumo sudėtis gali būti dvejopa. Pirmuoju atveju albumas prasidėtų Lietuvos istorijos gilumoje, lietuvių kovomis prieš imperializmą: carą, kryžiuočius lenkus ir t.t. Tokie dokumentai liudytų, kad Lietuva nebuvo tik sezoninė valstybė, prisikėlusi 1918 m., bet šimtmečiais kovojo dėl tautos laisvės. Juk turint tokią istoriją, daug garsiau galima ir dabar reikalauti laisvės.

Antru atveju į albumą grupuotųsi tautos nelaimės, prasidėjusios 1940 m. birželio 15 d. ir tebesitęsiančios iki šiol. Į tokios paskirties albumą būtų galima įrikiuoti daugiau medžiagos, liečiančios paskutinių laikų lietuvių žudymą ir kančias.

Šiandien svarbu, kad jau yra surinkta medžiaga. O dėl albumo turinio galutiną žodį tars ekspertai, kurių komisijos branduolys sudarytas. Ekspertams medžiagą atrinkus, sugrupavus ir nustačius genocido albumo pobūdį, visa tai bus perduota autoritetingam redakciniam kolektyvui, kuris albumą galutinai paruoš spaudai. Tikimasi, kad už poros metų jau tikrai Lietuvos genocido albumas jau bus siuntinėjamas į visas pasaulio šalis. Bus siuntinėjamas be jokio užmokesčio, kaip dovana supažindinti pasaulį su Lietuvos kančiomis, reikalaujant jai laisvės.

Įdomu, kad albumą pasiryžo išleisti ne bendrinės mūsų organizacijos, kaip Vlikas, Altas ar LB, bet neturtingi, tik nepaprastai energingi Lietuvos Laisvės knygnešiai. Bet jie šventai tiki ir net turi pažadų, kad anos garbingos mūsų bendrinės organizacijos lėšomis ir darbu prisidės prie šio didelio leidinio išleidimo. Tikima, kad savo aukomis prie šio svarbaus leidinio išleidimo prisidės ir dosnioji lietuvių visuomenė, atvirai tebestovinti Lietuvos laisvės kovos fronte.

Dabartinė albumo redakcija prasideda 'Laisvės herojų' skyriumi: J. Daumanto atneštais laiškais Šv. Tėvui ir Tremties lietuviui ir J. Daumanto grįžimu pas kovojančią tautą. Iš dokumentuotos ir vaizdingos partizanų epochos neriamasi į istorijos gelmės skyriuje "Herojų kraštas praeityje" ir po to per šimtmečių eigą grįžtama atgalios į XX amžių.

Vl. Rmjs

LIETUVOS laisvės knygnešiais su ekspertais aptarė genocido albumo reikalus. Iš k. į d. dail. Z. Kolba, Br. Kviklys, J. Skorubskas, L. Prapuolenis, prof. M. Mackevičius, dail. Ad. Varnas ir J. Bertašius.

CHICAGOS Balfo apskrities skyrui valdybų atstovai pasitarimo metu Jaunimo Centre spalio 24. Nuotr. V. Račkausko.

IŠ LIETUVAIČIŲ SESERŲ INSTITUTO posėdžio Newtown, Pennsylvania spalio 9-10. Sėdi iš k. į d. motina M. Juozapa, prel. V. Balčiūnas, prel. I. Valančiūnas, motina M. Adorata. Stovi seselė M. Eucharista, motina M. Augusta, seselė M. Innocenta, seselė M. Gabrielė, seselė M. Imelda, motina M. Gertruda, motina M. Elzbieta, seselė M. Elena, motina M. Aloyza, seselė M. Korintija.

BALFO VAJUS CHICAGOJE

Lapkričio mėn. Chicagoje, kaip ir praeitais metais, pradėtas Balfo piniginis vajus, kuriam vadovauja specialus komitetas Inž. J. Arštikis, inž. I. Daukus, J. Vepštas, P. Šilas ir reik. vedėjas dr. Z. Ašoklis. Kad vajus būtų sekmingas, reikalinga tūkstantis rinkėjų, pernai turėta 600 rinkėjų, surinkta 21,671.54 dol. Visi geros valios lietuviai, kviečiami stoti į rinkėjų eiles. Jei turėsime 1000 rinkėjų, tada ir aukų surinksime virš 25,000 dol. Yra pinigų, tiktai trūksta lietuviškų rankų tuos pinigus paimti.

Vajui paruošiamieji darbai baigti rinkėjai jau pradeda darbą. Vajaus garbės komitetą sudaro prel. I. Albavičius, gen. kons. dr. P. Daužvardis, Alto pirm. L. Šimutis, LB pirm. J. Jasaitis, globos komitetui pirmininkauja finansininkas J. Grybauskas, informacijos pirm. Vl. Vijeikis. Be to, Balfo apskr. valdyba ir skyrių valdybos, kurių Chicagoje veikia šiuo metu 14 skyrių, aktyviai įsijungė į vajų. Vienu žodžiu, visi Balfo bičiuliai triūsia, nes šienapiūtė didelė, o darbininkų maža.

Balfui talkinti vajaus metu sutiko liet. klebonai ir 28 organizacijos. Talkininkų esama nemažai, bet rinkėjų dar daug trūksta. Prašom registruotis vajaus būstinėje, telefonas TO 3-3146, arba skyrių valdybose.

Balfo Chicagos apskr. valdyba yra dėkinga liet. spaudai, radio prog. vedėjams, organizacijoms ir visiems geros valios lietuviams, kurie nuoširdžiai talkina Balfui atlikti lietuvišką pareigą. Be to, čikagiškiai Balfo veikėjai yra dėkingi Darbininko redakcijai už efektingą Balfo Seimo atžimėjimą.

K. Bražas

DALYVAUKIME BALFO VAJUJE

Skauto-ės įžodyje kiekvienas pasižadame padėti artimui. Kai vyksta dideli darbai artimui bei mažiau gyvenime laimės turinčiam broliui-sesei padėti, tada reikalinga didelė talka, didelis širdžių ir rankų junginys. Į šią talką šiandien mus kviečia šalpos organizacija Balfas, nes jo aukų rinkimo vajus lapkričio mėnesį reikalingas darbininkų.

Tad kviečiame ir įpareigojame New Yorke ir visur kitur skautes ir skautus, visas vyresnes skautes bei skautus, vadoves ir vadovus aktyviai dalyvauti Balfo aukų vajuje. Visus, seses ir brolius kviečiame registruotis aukų rinkėjų eilėse.

Balfo aukų rinkimo vajus laukia iš mūsų skautiškos pareigos atlikimo. Tad ją atlikime!

v.s. Ona Zailskienė,
L.S. Seserijos Vyr. skautininkė
j.s. Bronius Juodelis
L.S. Brolijos Vyr. skautininkas

LSB tautinio ženklo programa

Lietuvių Skautų Brolijos vadija spalių 21 posėdyje priėmė LSB tautinio skyriaus vedėjo ps. Vyt. Kasniūno paruoštą naują LSB tautinio ženklo programą. Ši programa ištisai bus paskelbta LSB VS "Krivulėje" bei kitoje spaudoje. Jos vykdymas bus didelis įnašas Broliuos tautinio lavinimo srityje. Šią programą išlaikiusiems LSB nariams bus suteikta pažymėjimai ir specialus uniformos ženklas — LSB tautinis ženklas.

Šiuo metu ps Vyt. Kasniūnas ruošia šio ženklo programos skaitymų konspektą, kurį Brolija išleis sekančiais metais.

LSB Informacija

Nauji LSB vadijos nariai

LSB vyriausias skautininkas pakvietė ir LSS Pirmija patvirtino sekančius naujus LSB vadijos narius:

1. s. Praną Nedą, — LSB skautininkų skyriaus vedėju nuo X.15.

2. s. Joną Dainauską — LSB archyvo skyriaus vedėju nuo X. 30.

LSB archyvo skyrius, naujai įkurtas Brolijoje, yra užsibrėžęs surinkti visuose kraštuose lietuvių tarpe esančius skautiškus dokumentus, leidinius, raštus, gaires, vėliavas, albumus ir visą kitą LSB istorinę medžiagą iš Lietuvos, Vokietijos ir emigracinės veiklos, kurie šiuo metu nenaudojami aktyvioje LSB vienetų veikloje. Šiuo reikalu greit bus paskelbta spaudoje LSB archyvo skyriaus instrukcija.

LSB Informacija

BRIDGEPORT, CONN.

Spalio L.B. Bridgeporto apylinkėje išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro Juozas Rygelis—pirmininkas, A. Mitkus — vicepirmininkas, F. Mockaitis — vicepirm., J. Janiūnas — iždininkas ir A. Ivaška — sekretorius.

Valdybos planai šiai kadencijai yra: Kalėdų eglutė vaikams, nepriklausomybės minėjimas, pavasariniai šokiai, Motinos dienos minėjimas, birželio įvykių minėjimas ir rudens balius.

A.M.

Lietuviai laimėjo aukščiausią premiją

KEARNY, N.J.

Šiemet per Halloween dienos paradą Kearny, N.J., aukščiausioji premija atiteko lietuviam už geriausiai paruoštą sceną, kuri simbolizavo Lietuvą ir jos tradicijas. Scenoje (estradoje) tautiniais drabužiais apsirengę jaunieji vyčiai, šeštadieninės mokyklos vaikai, viso 40, drauge su savo vadovais daina ir akordeonu supo įrengtą scenoje tautinį kryžių ir Lietuvos Vytį sudarydami puikų vakaro metu apšviestą pasigerėtiną vaizdą. Dėl to lietuvių scena 50 pėdų ilgio (pastatyta ant dviejų sunkvežimių) komisijos buvo pripažinta geriausia, ir jai todėl paskirta aukščiausioji premija.

Daug darbo scenai techniškai įrengti ir ją meniškai sukompliktuoti įdėjo P. Yanchuk, o jam talkininkavo Ed. Adamczyk, A. Ambrutis (Sr.). jaunieji vyčiai, šeštadieninės mokyklos mokiniai ir jų vadovai. Visiem priklauso didelė padėka.

Finansiniai šį reikalą parėmė Sopulingosios Dievo motinos bažnyčia, Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras, Lietuvių Politikos klubas ir Schuyler Savings and Loan Association of Kearny, N.J.

J. Mėl.

LIETUVIAI Halloween parade Kearny, N. J. Už pasirodymą laimėjo pirmą premiją.

JAV LB Švietimo Taryba kiekvieną Kultūros Fondo išleistą vadovėlį bei kitų lituanistiniam švietimui tinkamų leidinių po vieną egzempliorių siunčia lituanistinių mokyklų vedėjams susipažinti. Šių mokslo metų pradžioje buvo išsiuntinėtas pavasarį išleistas S. Jonynienės paruoštas VII-jam skyriui vadovėlis "Tėvų šalis". Vadovėlį galima užsisakyti Kultūros Fondo iždininko adresu: Jonas Bertašius, 5348 So. Talman Ave., Chicago 32, Illinois.

IŠ VISUR

— **Darbininko administracija** išsiuntinėjo kalendorius. Kartu pridėjo lapelį, kuriame primena, jog ateinantieji metai Darbininkui yra jubiliejiniai. Ta proga prašo visų padėti Darbininkui atžymėti sukaktį, surasti naujų skaitytojų ir paremti lietuvišką spaudą.

— **Aleksiui Ranitui,** estų poetui, lapkričio 8 estų namuose New Yorke buvo surengtas pagerbimas ir atžymėta jo 50 m. sukaktis. Surengė estų mokslo ir meno draugija. A. Ranit šiuo metu dirba Yale universitete New Havene ir yra slavistikos bibliotekos kuratorium.

Art Collection albumas, kuriame telpa trisdešimties lietuvių dailininkų kūriniai, sutelkti pranciškonų vienuolynuose, tik ką išėjo iš spaudos. Gražiai išleistas, 126 psl. Pauliaus Jurkaus redaguotas. Įvadas, parašai ir biografijos anglų kalba. Puiki dovana draugams, nekalbantiems lietuviškai. Kaina 6 dol. Galima gauti adresu Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.

— **Serafiškuojo Keliu,** mąstymų knyga, jau išėjo iš spaudos. Kan. M. Vaitkus veikalą išvertė iš vokiečių kalbos, išleido Tėvai Pranciškonai. Antrasis tomas pasirodys kitais metais. Knyga tinka kunigam, vienuoliam ir visiem dvasiniu gyvenimu besidomintiem, tomas benimu besidomintiem, toma prasideda adventu ir baigiasi 6 sekmadieniu po Velykų. adresu: Darbininkas, 910 Willoughby ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

JAV LB Kultūros Fondo išleistą L. Dambriūno paruoštą brošiūrą "Lietuviškas auklėjimas šeimoje", JAV LB centro valdyba atitinkamą skaičių perdavė apylinkių valdyboms. Apylinkių valdybos šią knygelę prašomos paskleisti vaikus auginančiose lietuvių šeimose. **K.J.**

Ieškoma. Stasė Pilkauskienė-Stasiūnaitytė, duktė Ulijonos Stasiūnaitienės - Mockevičiūtės, gyvenanti Jurbarko apylinkėje, Lietuvoje, ieško: Adomo Velmuso ir Onos Velmusienės-Mockevičiūtės, taip pat jų sūnaus Adomo Velmuso, gyvenusių 1923 metais Brooklyn, New York. Rašyti: John J. Butkus, 34 Park Ter. Bridgeport, Connecticut 06604.

DETROITO ŽINIOS

Lietuvos vyčių 79 kuopa, veikianti prie Dievo Apvaizdos parapijos, išrinko naują valdybą: pirm. Leonas Galinskas, vicepirmininkai Juozas Šalins ir Klemensas Patocki, prot. rašt. Ruth Grasha, fin. sekr. Stela Horta, iždi. Mary Kazlauskas, iždo globėjai Chester ir Margaret Nashlon ir Geraldin Chaps. Kuopa rengia žaidimų vakarą lapkričio 15 3 v. popiet Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Vyčiai taip pat rengia N. Metų sutikimą lietuvių veteranų salėje.

Detroito lietuviai veteranai metinį "paukščių vakarą" ir bingo žaidimus rengia lapkričio 19 savo namuose. Pelnas skiriamas tų namų išlaikymui.

Regina ir Stasys Pikūnai susilaukė naujo sūnaus, kuriam duotas Arvydo-Aleksandro vardas. Be to, jie dar augina keturis vaikus — Vidą, Rimą, Kęstutį, Laimą.

Antrasis Kaimas, satyrinis teatras, iš Chicagos atvyksta lapkričio 14. Vaidina lietuvių namuose.

Prez. A. Smetonos mirties 20 metų sukakties minėjimas Detroite įvyks gruodžio 13 d. lietuvių namuose. -rjv-

MOTERŲ VIENYBĖS ŠVENTĖ

New Yorke veikia Moterų Vienybės organizacija, kuri lapkričio 8 prisiminė savo mirusias nares. Pranciškonų koplyčioje Brooklyne 11 val. buvo mišios, kurias aukojo Tėv. Juvenalis Liauba. Jis pasakė ir pritaikytą pamokslą.

Iškilmingi pietūs buvo 1 val. V. Belecko svetainėje. Prisirinko apie 50 asmenų. Ta proga nuoširdžiai buvo sutikti Vytauto Belecko, Winter Garden svetainės savininko, tėvai — Jonas ir Veronika Beleckai, kurie ką tik atvyko iš Lietuvos.

Moterų Vienybės pirmininkė Helen Kulber pristatė energingą sekretorę Izabelę Misiūnienę vadovauti pietų programai. Maldą sukalbėjo Tėv. Petras Baniūnas. Jis taip pat tarė pasveikinimo žodį, primindamas organizuojamą lietuvių centrą ir kviesdamas Moterų Vienybės nares prisidėti.

Kalbėjo viena iš Moterų Vienybės kūrėjų B. Pociuvienė ir pasidžiaugė, kad jų darbas nebuvo bergždžias, kad Moterų Vienybė gražiai gyvuoja ir po 30 metų. Vicepirm. Elena Andriušienė prisiminė mirusias nares. Buvusi ilgus metus valdybos narė P. Šimenienė tarė pasveikinimo žodį. Dabartinė valdybos sekretorė pasidžiaugė ir šia šventė.

Toliau pirmininkė pristatė viešnias bei svečius ir visiem padėkojo už atsilankymą. (p)

MOTERŲ VIENYBĖS pietūs V. Balecko svetainėje lapkričio 7.

BALFAS

Balfas per 20 metų bendrai šalpai aukų gavo 1,099,123 dol. Vasario 16 gimnazijai — 279, 881 dol., nario mokesčio — 28, 324 dol. iš JAV valdžios gauta 966.175 dol. Kitų pajamų turėta 60,577 dol. Iš viso gauta— 2,434,080 dol. Per tą laiką išleista 2,365,670 dol.

Adolfo SCHRAGERIO

Vienintelis atstovas Amerikoje šių vokiškų svečių kambario spintų

BALDAI

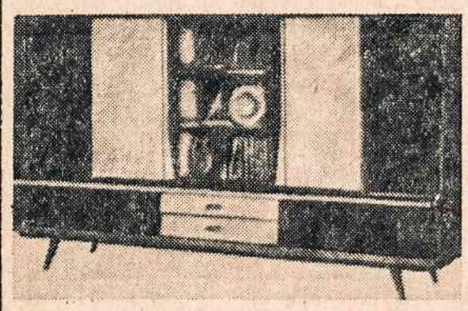

BALDAI

Turime nuolat mūsų sandėlyje įvairaus dydžio bei įvairaus medžio. Baldas išardomas ir pristatomas į bet kurią JAV-bių vietą.

336 East 86th St., N.Y.C.

Tarp 2-os ir 1-os Avenue • TR 9-0400

Atidaryta kasdien nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro
Antradieniais ir šeštadieniais 9 iki 6 val. vak.

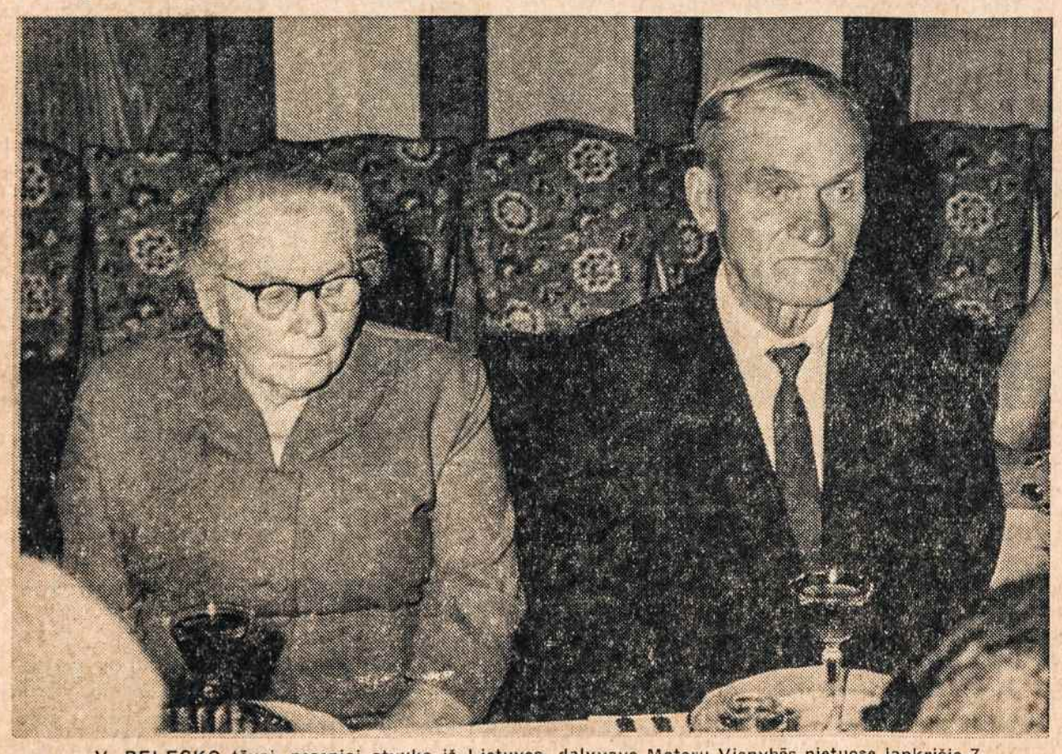

V. BELECKO tėvai, neseniai atvykę iš Lietuvos, dalyvavo Moterų Vienybės pietuose lapkričio 7.

MOTERŲ VIENYBĖS pietuose. Stalo galę Darbininko administratorius Tėv. Petras Baniūnas, O.F.M.. Nuotraukos R. Kisieliaus.

APIE KREPŠININKŲ IŠVYKĄ Į AUSTRALIJĄ

Vilius Sedlickas, žymusis krepšininkas, spalio 25 lietuvių radijo valandėlės metu papasakojo savo įspūdžius iš išvykos su Amerikos lietuviais krepšininkais Australijon. O jo tėvas trumpai prisiminė lietuvių sportinę veiklą Rochestery dar prieš II-jį pasaulinį karą. Esą, anais metais Rochesterio lietuvių krepšininkų grupė buvusi plačiai žinoma visoje Š. Amerikoje. Be to, Rochesterio lietuviai sportininkai savo eilėse turėję žymių imtininkų ir boksininkų. Tai liudija Sedlickų šeimos spintose išdėstytos dovanos iš krepšininkų laimėtų rungtynių.

Tiek tėvas, tiek sūnus Vilius yra aktyvūs šv. Jurgio liet. kat. parapijos gyvenime. Vilius ateinantį pavasarį ruošiasi baigti teisių mokslus Albany, N.Y. universitete, o jo jauniausias

ROCHESTER, N. Y.

brolis Jack studijuoja techniką. Tai jau antrosios ir trečiosios kartos čia gimę lietuviai. Vilius savo išvyka Australijon didžiuojasi, kad galėjo prisidėti prie lietuvių ir Lietuvos vardo iškėlimo Australijoj ir užmezgė tampresnius ryšius tarp Amerikos ir Australijos lietuvių, ypač tarp jaunimo.

— Lapkričio 8 d. Vilius Sedlickas šv. Vardo vyrų draugijos susirinkime taip pat papasakojo savo įspūdžius iš savo kelionės Australijon, pailiustruodamas paveikslais ir parsivežtomis dovanomis. Ir čia V. Sedlickas, JAV lietuvių krepšininkų išeiginėje uniformoje, pažymėjo, kad jis Amerikos lietuvių krepšininkų kelionę Australijon labai vertina, nes labai daug buvę prisidėta prie Lietuvos bylos pagarsinimo Australijos žemyne, kad buvęs panaujintas Amerikos ir Australijos lietuvių ryšys ir pagaliau, kad Amerikos lietuviai sportininkai yra aukšto lygio.

Retėja eilės

Spalio 6 Rochestery po sunkios ligos mirė Lietuvos kariuomenės savanoris **Juozas Pinkevičius,** gimęs 1902 metais Varėnos valsč., Salovartos kaime. Organizuojantis pirmiems Lietuvos kariuomenės savanorių daliniams, Juozas Pinkevičius pirmas iš savo kaimo istojo į jų eiles. Tai buvo 1919 m. kovo 21 d. Buvo priimtas į I-jį pulką, eiliniu. 1922 m. spalio 16 d. iš to pat pulko paleistas kuvgutėje yra įrašyta, kad jis 1919-1920 metais dalyvavo kovose su bermontininkais, bolševikais ir lenkais. Išėjęs atsargon, tarnavo Alytaus baro pasienio policijoj. Priklausė Varėnos L. Š. S-gos būriui. Į JAV atvyko 1949 m. Priklausė Lietuvių Bendruomenės apylinkei ir L. karių Ramovės skyriui. Tai buvo ramaus būdo vyras.

Pažymėtina, kad ir jo tėvas priklausė pirmųjų Lietuvos laisvės kovotojų būriams ir veikė savo apylinkėje kovoje su lenkais. Bet 1920 m. kovo 20 d. naktį didesniam lenkų būriui įsiveržus jų kaiman, drauge su keliais kitais kaimynais buvo suimtas ir tą pat naktį Neries šlaituose sušaudytas.

— Rugpiūčio 22 d. Rochesterio Lietuvių B-nės apylinkės choras neteko aktyvaus nario **Romo Skorobogato,** kuris, besirengdamas į lietuvių dainų ir tautinių šokių šventę N. Y. pasaulinėje parodoje, staiga ištiktas širdies smūgio, mirė. Tai buvo veikius L. B-nės apylinkės choro ilgametis dalyvis ir didelis lietuviškos spaudos ir knygos mylėtojas bei rėmėjas.

Labiausiai pageidaujamos knygos. Šiuo metu lietuvių spaudos kioske labiausiai perkamos knygos yra: Dr. J. Girniaus "Žmogus be Dievo". Tai giliai išmąstytas, labai lengvai skaitomas filosofinis veikalas apie žmonijos artėjimą ir tolimą nuo Dievo istorijos eigoje; plačiai paliestas ateizmo klausimas ir jo istorija. Be to, plačiai išnagrinėtas šių dienų komunizmo ir ateizmo ryšys. Kitos knygos: V. Volerto romanas "Gyvenimas yra dailus" ir Narūnės-K. Bulsienės pirmasis poezijos rinkinys "Relikvijos". Pažymėtina, kad Rochestery Narutės — Bulsienės Relikvijų jau parduota 122 knygos!

Iš lietuviškų ilgo grojimo plokštelių šiuo metu labiausiai perkamos yra: Toronto "Varpo" choro, J. Stuko išleistos "Suk, suk ratelį" ir "New Yorko vyrų okteto" įdainavimai.

Ateitininkų 15 metų šventė lapkričio 15

Rochesterio ateitininkų kuopos 15 metų veiklos šventė įvyks Lapkričio 15 dieną. Yra numatyta plati programa ir vakare bendra vakarienė. Laukiama svečių ir iš aplinkinių lietuvių kolonijų. Lapkričio 14 d. vakare išpažintis, o lapkričio 15 d. iš ryto 8 val. šv. mišios ir komunija. Vakare susirinkimas meninis pasirodymas ir bendra vakarienė.

— **Petras Nerkeliūnas,** senosios kartos veiklus lietuvis ir **Juozas Jurkus,** rezoliucijoms remti komisijos pirmininkas, JAV rinkimuose labai aktyviai reiškėsi, atstovaudami Rochesterio lietuvius įvairiuose tautinių grupių ir partijų pasitarimuose.

Lietuvos kariuomenės šventė lapkričio 22.

Metinė Lietuvos kariuomenės paminėjimo šventė Rochestery įvyks lapkričio 22. Iškilmingas susirinkimas bus 3 val. popiet šv. Jurgio parapijos salėje. Pranešimą padarys adv. **Julius Smetona,** svečias iš Clevelando. Meninę programą išpildys L.B. choras ir kt.

Mišios lietuvių kalba

Šv. Jurgio liet. kat. parapijos bažnyčioje penktadienio vakarais vyksta lyg ir pratybos mišių maldų lietuvių kalba. Klebonas kun. Pranas Valiukevičius pranešė, kad kaip tik bus tinkamai pasiruošta ir perprasta mišios lietuvių kalba, tai tuoj bus pradėtos aukoti ir sekmadieniais 8 ir 11 val. Laukiama ir maldaknygių, kuriose būtų ir mišios pagal naująją tvarką atspausdintos. sb.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Parapijos vakarienė, įvykusi lapkričio 8 šv. Alfonso mokyklos salėje, praėjo labai gražiai. Šokiams grojo J. Lekevičiaus orkestras.

Lietuvių svetainės bendrovė auksinio jubiliejaus minėjimą pradeda lapkričio 14 koncertu, kurio programa išpildys Rūtos ansamblis, diriguojamas Alg. Kačanausko. Pradžia 7:30 v.v. Sekmadienį, lapkričio 15, 8:30 v. Šv. Alfonso bažnyčioje mišios už mirusius bendrovės darbuotojus. Iškilmingas banketas lapkričio 21.

Parapijos sodalietės lapkričio 21 mokyklos salėje rengia Amerikos tautinių šokių vakarą (Barn Dance). Pradžia 9 v.

Jonas Obelinis

Ilgo grojimo lietuviškos plokštelės

Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. 6.00	$5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių. .... Stereo 6.00	$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų.	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Težydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgrota 18 liet. šokių	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O Mikulskinei. Ster. $5	4.00
Mylėsi Lietuvą iš tolo, II dainų šventės 15 rinktinių dainų	4.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. $6	5.00
Mes padainuosim, Čiurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. $7.50	6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po $5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja. 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. ..... Ster. $6	5.00
Milžino paunksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Suk, suk ratelį, Viliniaus choro 14 liet. dainų	4.00
Pilėnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštelės)	11.00
Trijų metų Irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, Žukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės	5.00
Mes žengiame su daina, New Yorko vyrų okteto 17 dainų	4.00
Liaudies giesmės, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų plokšt.	5.00
Linksmieji broliai, 12 liaudies kūrinėlių	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių .... po	5.00
Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokių rink. Stereo $6.00	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d.	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių rečitalio pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221
(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1965 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik $5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka $7.00.

Siunčiu už prenumeratą $....., aukų $..... Viso $.....

..... (Data) ..... (Parašas)

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

SPORTAS

Sekmadienį futbolas

Šį sekmadienį Lietuvių Atletų Klubo abi seniorų vienuolikės žaidžia namie, t.y. Bushwick aikštėje, Ridgewoode. Mūsų priešininku yra West New York SC iš New Jersey. Jie lentelėje stovi viena vieta už mūsiškius aukščiau, turėdami du pirmenybių taškus daugiau. Mūsiškiai, laimėję šias rungtynes, pakiltų lentelėje viena vieta aukščiau. Pernai prieš šį priešininką abu kartu pralaimėta — namie net 1:7, ir New Jersey — 2:4. Rezervinės pradeda 12:45 val., o pirmosios 2:30 val. Mažučiai žaidžia šeštadienį 2 val., Brennan aikštėje prieš Bavarian SC. Jauniai pirmenybių sezoną pradės netrukus. Mūsiškiai į pirmenybes išstato dvi komandas.

Stamford United:LAK 2:2 (1:0)

Pirmą kartą mūsiškiai Connecticutte išplėšė pirmenybių tašką. Tikrumoje LAK komandoje būta daugiau tamsių, negu šviesių vietų. Eilei žaidikų reikėtų surasti priemonių nervų apraminimui. Gynime labai trūksta patyrimo ir kietumo, be ko pirmenybių kovose nedaug pasieksime. LAK žaidė sekančios sudėties: Jankauskas; Vainius, Remėza I; Malinauskas, Remėza II, Kalina; Trampas, Bileris, Gennaro, Masso, Budreckas. Pirmame kėlinyje mūsiškiai neparodo veik jokio žaidimo. Kalina dirba daug, bet visai be galvos. Trampas krašte visai be nuotaikos. Vienintelis kėlinio įvartis krito Remėza II, nuėjus per toli pirmyn. Stamfordo vidurio puolikas, apvedęs jaunąjį Malinauską žemu šūviu, nuginklavo Jankauską. Antrame kelinyje vaizdas nelabai keičiasi. Mūsiškiams nusišypso laimė. Priteistą 11 m. baudinį, Trampas netiksliu, bet aštriu šūviu paverčia išlyginamuoju įvarčiu. Čia vėl be reikalo mūsų baudos aikštelėje prasikalsta Remėza I. 11 m. baudinį išnaudojęs Stamfordas veda 2:1. Rungtynių gale, po eilės mūsiškių progų, Trampas prasiveržęs pro pargriuvusį vartininką įkapšto kamuolį į vartus. Stamfordas aikštėje žaidė geriau, tuo tarpu mūsiškiam visai nesiklijavo, nes pavieniai žaidikai per ilgai užlaikydavo kamuolį.

Atletas

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame kun. L. Jankui, dr. A. Sniečkai ir visiems, kurie parodė daug nuoširdumo ir meilės paskutinėse dr. Vinco Tercijono žemiškos kelionės dienose. Taip pat dėkojame aplankiusiems velionį paskutinę valandą, užprašiusiems šv. Mišias, aukojusiems gėles, tarusiems paskutinį atsisveikinimo žodį, padėjusiems šioje liūdnoje valandoje ir palydėjusiems į kapus.

Dar kartą dėkojame visiems, prisidėjusiems prie mūsų a.a. brangaus vyro ir tėvelio laidotuvių.

Žmona, dukros ir sūnus

Mielam vyrui ir tėvui

A † A

JUOZUI STRIMAVIČIUI

mirus, poniai Albinai Strimavičienei, dukrai Danutei ir sūnui Vygantui nuoširdžią užuojautą reiškiame ir drauge liūdime

Petras ir Marija GURECKAI

JAU 22 METAI!
WEVD
LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VALANDA
1330 KIL. 97.9 MEG. (FM)
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.R.
DIREKTORIUS JOKŪBAS J.
STUKAS
1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj $749.00 už akrą

Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairių darboviečių. Neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Islande galimybės didelės — gudrūs investuotojai tai gerai žino. Prieš 5 metus čia akras žemės kainavo $99, dabar $5000. Sunku patikėti, bet taip yra. Investuokite savo pinigus į augantį Long Island — nepraleiskite šios auksinės progos — pirkite tuojau pat! Įnešus mažą įmokėjimą mėnesyje mokama tik $10.00. Tuoj pat sudaroma nuosavybės dokumentai.

Three Land Offices: 729 Jericho Turnpike, Route 25, three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Selden. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business.
K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Povilas Tautvaišas, pr. metų Illinois p-bių nugalėtojas, labai įspūdingai apgynė turimą titulą š. metų Illinois p-bėse, sudorodamas iš eilės visus savo varžovus, pasekme 8:0! Paskutiniuose keturiuose ratuose prieš jį krito keturi meistrų klasės žaidikai: Formanek, latvis J. Tums, Don Rivera ir Albert Sandrin. Pirmenybėse dalyvavo rekordinis dalyvių skaičius — 148. Jos įvyko spalio 17-19 ir 24-25 d.d., Čikagoje. Į antrą vietą iškopė J. Pundy su 7 tš., 3-4. Don Rivera ir Kostič po 6½ tš.; 6 taškų grupėj baigė Narkevičius iš Ciceros, laimėdamas prizą ir šachmatų laikrodį, kaip geriausias B klasės žaidikas. J. Jankauskas, K. Ramašauskas ir P. Šalkauskas surinko po 4½ tš., V. Karpuška ir V. Bikulčius po 3 taškus. Tautvaišas septintą kartą laimi Illinois čempiono vardą. Penkis kartus jis buvo Chicagos, 3 kartus — Trans-Mississippi ir po kartą — Bostono ir Indianos čempionas. Tokios laimėjimų grandinės nėra pasiekęs nė vienas iš Illinois meistrų. Garbė mūsų Tautvaišui!

Š. A. Lietuvių šachmatų p-bės įvyks lapkričio 27-29 d.d., Čikagoje. Pirmasis ratas pradedamas penktadienio vakare, paskutinis — sekmadienį 2 v. p.p., rašo mums pirmenybių vadovas V. Karpuška. Šachmatininkai prašomi rengtis kelionei į Chicagą. Kviečiami visų klasių šachmatininkai. Atžymėti bus ekspertai, A, B ir jaunių grupių laimėtojai. Jauniams gimimo riba—1945 m.

Boston Sunday Globe, lapkričio 1 d. talpina Gedimino Šveikausko partiją, laimėtą prieš Harvardo univ. šulą Pat Eberlein, didžiojo Bostono p-bėse. Baltieji: Šveikauskas, juodieji: Eberlein.

1. d4 žf6 2. c4 g6 3. žc3 Rg7 4. e4 0-0 5. Re3 d6 6. f3 e5 7. žge2 c6 8. Vd2 žbd7 9. h4 žb6 10. žg3 e:d 11. R:d4 Re6 12. b3 a5 13. Bd1 a4 14. R:b6 V:b6 15. ž:a4 B:ž 16. b:B d5 17. c:d5 c:d5 18. e5 žd7 19. f4 f6 20. Rb5 f:e5 21. f5 g:f5 22. R:d7 R:d7 23. a5 Vg6 24. Vg5 V:V 25. h:V Rc6 26. žh5 Rh8 27. Bc1 Ba8 28. Bc5 Kf7 29. Bh3 Rg7 30. žf6 R:f6 31. g:f6 K:f6 32. Ba3 Ba6 33. Bb3 Ke6 34. Bb6 Kd6 35. Bcb5 Ke7 36. Bc5 Kd6 37. Bc:R+ b:B 38. B:a6 ir juodieji pasiduoda, netekę bokšto.

Bostono tarpklubinės varžybos prasidėjo lapkričio 6 d. Lietuviai susitiko su Harvardo universitetu pas juos. Lapkričio 13 d. Lietuviai rungiasi su Boylston klubu, taipgi pas juos. Lapkričio 20 d. Lincoln-Sylvania atvyksta į So. Bostono Lietuvių piliečių draugiją.

Šachmatai per TV (k. 2) rodomi kiekvieną pirmadienį 10 v.v. Žinomas meistras G. Koltanowski iš Kalifornijos aiškina ir demonstruoja šachmatų partijas, kurias gali sekti pradedantys ir įgudę šachmatininkai.

HOLIDAY SHOPPING

J & Y Pastry Shop for your holiday needs "The finest in Italian pastry" Cakes beautifully decorated for anniversaries, birthdays, weddings — oven fresh, bread, rolls, cookies, "dietetic cookies". Phone orders accepted WE 3-0970. 2318 Arthur Ave., Bronx, N. Y.

SERVICE

PAINTING & DECORATING
Start your Christmas Holiday
All work done at reasonable rates
All work guaranteed
Special consideration to religious groups
Call 345 - 3929

(Bronx & Westchester) **WEBSTER Glass & Shade Co.** 3164 Webster Av. (cor. 205th St.) Bronx. — Window shades stock and custom made in time for Thanksgiving and Xmas holidays. Decorater colors and materials woven wood shades, problem windows our specialty, screens and venetians. "Hear my price"— Free estimates. The very best for less. Call: OL 5-5195.

WAKEFIELD TERRACE
Under the personal supervision of Al Ciardullo, Mgr. Complete catering service — Clubs, Societies, Religious Groups. Two new Ballrooms for Weddings - Banquets - Parties. Call FA 4-7733; 692 East 241st St. (cor. White Plains Rd.), Bronx, NY

DISPLAY

WUKOWITZ BAKERY — 1194 1st Avenue, N. Y. C. (bet. E. 64 & 65 Sts.). We specialize in fine Pastries, Breads, Cookies, and Cakes for all occasions — only the finest ingredients are used. Ask about our Wedding and Birthday Cakes. May we serve you? Phone LE 5-3998.

AMATO & MANNA BAKERY
The Best in Italian Breads
Frescelle - Biscotti - Pasticcini
Pasta per pizze. Ravioli Cookies
Caccheroni - Cavatelli
4559 White Plains Avenue
(Bet. 239 & 240 Sts.), Bronx, N.Y.
Tel. FAirbanks 4-2370

ALERT FIRE ALARM Co. Reliable safety for peace of mind, for fire smoke, burglary. Residential, institutional, industrial combination fire & intercom system. Connection to Fire or Police Depts. Fire & Smoke Detectors. Concealed Wiring. Hicksville, 111 Old Country Rd. WE 8-0324

JOSEPH RUTKOSKI
Wines and Liquors — A complete stock of domestic & imported wines liquors, also chilled wines & champagnes. Order your holiday supplies searly. Holiday gift wrapped — We deliver. Call SU 5-2644. 2484 Merrick Rd., Bellmore, L.I.

The finest tribute you can give them is a floral gift whether it be Thanksgiving, Christmas, or New Year... Weddings, Proms, Funerals. Depend upon **E. Frank - Florists**, 152 Montague St., B'klyn, N.Y. We deliver. Flowers wired anywhere. Phone orders welcome — Call MA 4-3975.

Coming for the Holidays or Vacationing in N.Y.C.? For Tours when in N.Y.C. Call LT 1-2828
CROSS ROADS SIGHTSEEING CORP.
Escorted Lecture Tours Via Air Conditioned Buses, **Special Consideration to Religious Groups & Societies.** Make your Reservation now!
1572 Broadway New York City

ALBERT MAIER, INC.
PORK STORE
Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy". 1927 Washington Ave., Bronx 57, N.Y. TRemant 8-8193

New Classes forming July 6
KAY-LAURE'
For A Beauty Career
- Beginners. Day and evening classes
- Refresher course
- Manicuring course

Free placement service
Write for brochure

KAY-LAURE'
SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
New Classes start every Monday
8 Duffy Avenue
Hicksville, N.Y. • OVerbrook 1-5313

ARTHUR W. OVERTON Funeral Home 172 Main St. (Merrick Road) Islip, L. I., N. Y. Fully Air conditioned, ample parking space. For integrity, dependability and ethics call 516 JU 1-5085 Day ir Night. Serving the area for over 40 years.

THE WONDERLAND SHOP
Largest selection of Religious Articles for Xmas in this area. Chalice & Ciborium, Bibles, Missals, Statues, Rosaries, Crucifix Medals. Reasonable prices — Come in look around!
Call FO 5-4414
2535 Decatur Avenue, Bronx, N. Y.

Visi kailiniai siuvami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką ateikite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat pataisome kailinius, kailininius apsiaustus, šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Aliaskos ruonio, minko ir kitų dirbinių.
Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos
CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535
ALEX DIMANT FUR CO.
RYGOS KAILINIŲ SIUVĖJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N. Y.
Room 402

RESTAURANTS

OYSTER BAY RESTAURANT
Pietūs - Vakarienė - Kokteliai
Banketo stalo specialistai. Nuo 25 iki 500 žmonių. Spalio - lapkričio - gruodžio rezervacijoms skambinti banketo bedėjui: LH 5-8402.
31-01 Broadway, Astoria, L. I.

NEW BONAPARTE
1613 AVENUE M
(Next to Elm Theatre)
DEwey 6-6880
Have you tried
Ralph Sorrentino's
Famous Italian Cuisine?
"Where the Stars Meet"
A La Carte Dinners - Cocktails
Parties Accommodated

For Better Weddings and Weekend Dancing
TUXEDO BALLROOM
210 E. 86th St. and 3rd Ave.
New York City
RE 4-7335

Treat Yourself to the Best
CONTINENTAL FOOD
at its super best
Resonable Prices
REX RESTAURANT
147 East 60th Street — TE 8-9739

Chinese Garden Restaurant Hillside -Gunhill area serving luncheon, dinners, supper. Authentic Cantonese cuisine, newly decorated, air-conditioned. Special attention to religious groups, societies, clubs, parties. Mr. Chin your host; near Post Road Theater, free parking; outgoing orders accepted by phone, call OL 5-0281. 3483 Boston Rd., Bronx, N. Y.

MEI TING RESTAURANT
2 East Jericho Tpke.
Huntington Station, L. I.
CHINESE-AMERICAN CUISINE
at its very best
Wines and Liquors
Facilities for small private Parties
Members of Diners' Club
For reservations call HA 3-5937

CHRISTMAS CARDS

Outstanding Buy —
Christmas Greeting Cards
Boxed Assortments Solid Packs & Bulk Closeouts at very low prices. Case lots only. No samples please.
CASNER & SOMER
622 Broadway — Call AL 4-7850.

REAL ESTATE

— NEW —
2 - FAMILY - BRICK HOMES
with garage
Price $28,000; $300 down payment
Location: Metropolitan Avenue and 54th Street, Ridgewood - Queens.
Call HY 1-5256
(3 to 7 PM)

SERVICES

YOUR OLD FUR COAT
Made into Latest Style
Cape or Stole with new lining all for $25.
Fur Coats expertly restyled at the lowest prices
Call OR 5-7895

DISPLAY XMAS SHOPING

BICYCLES FOR XMAS
"Use our Lay Away Plan"
Large selection of popular makes Schwinn, English Rudge, Rollfast, Colson Velocipedes, Central Charge. Come make your selection early — "Place your order NOW."

Jack Tracy
86 McLean Ave., Yonkers, N. Y.
Tel: (914) 3-0532

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!
6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6
New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewoode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushinge — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

Bendromis jėgomis kurkime stiprią pelningą instituciją!
LITAS INVESTING CORP., Inc.
Maloniai kviečia prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkant LITAS Akcijas. Litas bendrovė akcininkų kapitalą investuoja pelningai iki 12% ir konservatyviai į trumpalaikes—užtikrintas paskolas, pirmus ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pasitaikius, nedidelė kapitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą.
Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
arba
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997
Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

LIETUVIŲ KULTUROS ŽIDINIUI STATYTI NEW YORKE AUKOJO:

PO 100 dol.

Jadvyga Bilierienė, — Brooklyn, N.Y.,

Petras Povilaitis, — Great Neck, N.Y.

Vera Yomantienė, — New York City, N.Y.

Jonas Blazevičius, — Woodhaven, N. Y.

Povilas Adamonis, — Brooklyn, N.Y. Įrašo mirusią žmoną Katryną.

Petras - Aleksandra Matiekūnai, Richmond Hill, N.Y.

Kad greičiau galėtume įgyvendinti užsimotus planus visiems aukojusiems maloni padėka, gi kitus visus kviečiame siųsti aukas: Building Fund Franciscan Monastery 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Aleksas Mrozinskas, pianistas, nusipirko namus ir į juos persikėlė gyventi. Naujas jo adresas: 91-19 85 Ave., Woodhaven, 21, N. Y.

Balfo rudens vajaus globos komitetą sudaro: pirm. dr. K.J. Valiūnas, vicepirmininkai Jonas Valaitis ir dr. V. Paprockas, sekretoriai Mrs. M. Mitchell ir Stephen Bredes, Jr., prot. sekretorius — St. Gudas, ižd. Vyt. Zelenis, narys Anicetas Simutis. Visi jie sudaro N.Y. Liet. Prekybos Rūmų Valdybą.

Balfo šimtajam skyriui pirmininkauja aktorius Vitalis Žukauskas.

L.M.A. New Yorko klubas gruodžio 5 Carnegie Endowment International Center patalpose, 345 East 46th Str., N. Y. C., rengia pobūvį. Programoje numatyta: dr. V. Paprocko paskaita, tema, "Išvaizda ir charakteris" ir klubo narių paruošta kavutė. New Yorko visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti.

Ar jūs žinote, kas yra elektroninis konservatiškumas. Ar buvote kada paskendę škotų migloje? Jei ne, aplankykite Antrą Kaimą, kur turėsite progos visą tai išvysti. Antrojo Kaimo pasirodymas bus lapkričio 21 Showboat salėje Woodhavene. Pradžia 7 v.v.

Dail. Juozas Bagdonas, kuris gegužės mėn. atsikėlė iš Washingtono, gruodžio 5-6 dienomis Angelų Karalienės parapijos naujai atremontuotoje salėje rengia didžiulę savo kūrinių parodą. Bus išstatyta arti šimto modernių paveikslų.

Marytė Šalinskienė buvusi Moterų Vienybės vicepirmininkė iš tų pareigų pasitraukusi, buvo pagerbta spalio 20 susirinkime. Moterų Vienybė jai įteikė dovanėlę, skydelį, prisegė gėlę. Tarp svečių buvo M. Šalinskienės sesuo Julie Kowrak iš Philadelphijos ir Ona Kazacenka. Pristatyta nauja narė Elena Vizbarienė. Kitam susirinkime Ona Petrašienė papasakos apie kelionę į Lietuvą ir kitus Europos kraštus. Susirinkimas bus spalio 17 Arūnų namuose.

CHICAGOS satyrinis teatras Antrasis Kaimas lapkričio 21 pasirodo New Yorke, lapkričio 22 — Bostone. Nuotraukoje scena iš jų satrynių pastatymų.

Dail. A. Tamošaitienė su savo meno kūriniais yra dalyvavusi 1937 m. tarptautinėj parodoj Paryžiuj, 1939 m. Berlyno parodoj, 1939 m. tarptautinėj parodoj New Yorke. 1958 m. Riverside Muziejuj N.Y., Chicagoj, Los Angeles, Baltimorėj. Jos darbų paroda rengiama lapkričio 27-29 Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne.

Latvių organizacijų taryba lapkričio 14 7:30 v.v. Websterio salėje rengia Latvijos nepriklausomybės paskelbimo šventę.

Lietuvos vyčių naują valdybą sudaro: pirm. — Danutė Jonaitis, Dennis Mažeika, Joana Mažeika, Helen Playtis, Violeta Gerdvilytė.

Paskutinis vyčių susirinkimas buvo lapkričio 8 d. 4 v. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Nutarta suaktyvinti vyčių veiklą. Šį penktadienį pas Danutę Jonaitytę bus vyčių pobūvis. Taip pat numatyta surengti kalėdinius šokius. Kun. J. Pakalniškis, grįžęs iš kelionės po Europą, savo įspūdžius papasakojo susirinkime. Kitas susirinkimas bus gruodžio mėn. (V.G.)

N.Y. Liet. Prekybos Rūmų narių visuotinis susirinkimas bus lapkričio 28 d. 6 v. v. (šeštadienį) Carnegie Endowment for International Peace patalpose, United Nations Plaza at 46 Street, N.Y.C.. Paskaitą apie vertybių popierius, investacijas ir biržas skaitys jau eilę metų toje srityje dirbąs Jonas Valiukėnas, o apie investavimų fondus (Mutual Funds)— Juozas Audėnas. Po paskaitų bus bendros diskusijos ir vaišės. Dalyvauja nariai ir visi, kurie domisi investacijomis.

N.Y. Liet. Prek. Rūmai

PARENGIMAI

Gruodžio 5 — Dr. V. Paprocko paskaita "Išvaizda ir charakteris". Rengia L. Mot. Atst. New Yorko Klubas Carnegie International Center salėje.

Sausio 30 — A.L. Inž. ir Architektų sąjungos rengiamas tradicinis balius Shereton Motor salėje, Manhattane.

Ar jūs populiarūs? Ar jūs nesukalbamas? Tie klausimai iškyla, kai stinga juoko. Atsilankykite į Antrojo Kaimo vaidinimą, turėsite progos pasisemti humoristinės stiprybės. Antrojo Kaimo pasirodymas įvyks lapkričio 21 Showboat salėje, Woodhavene. Pradžia 7 v.v.

Lietuvių Studentų Sąjunga rengia paskaitą ir šokius lapkričio 14 d. 6:30 v. popiet Lietuvių Atletų Klubo salėje, 1332 Halsey St. Brooklyne. Paskaitą skaitys Vytautas Vaitiekūnas, — Lietuvos Laisvės Komiteto narys. Jis kalbės tema — Komunistų partija Lietuvoje. Visi studentai prašomi atsilankyti, nes tai geriausia proga susipažinti su dabartiniu Lietuvos okupantu.

ANTRASIS KAIMAS BOSTONE

Lapkričio 22 Liet. Piliečių draugijos didžiojoj salėje matysime Chicagos satyrinį teatrą— Antrąjį Kaimą, kuris suvaidins keliolika trumpų gabalėlių. Į Bostoną juos pakvietė studentai, jiem talkino — ramovėnai, kurie tuo pačiu metu rengia Lietuvos kariuomenės šventės paminėjimą.

Prano Šiūgždos atminimui jo dukters bendradarbės telefono įstaigoje šv. Petro parapijai paaukojo 48 dol.

Šv. Petro parapijos CYO organizacija lapkričio 22 d. parapijos salėje po bažnyčia ruošia didingą bazarą. Visas pelnas skiriamas orkestro palaikymui.

V. Sidzikauskas, Liet. Laisvės Komiteto pirmininkas lapkričio 20 (penktadienį) kalbės Santaros Šviesos rengiamam vakare Arūnų namuose 86-04 94 St., Woodhaven. Ta kalba bus viena iš kelių paskaitų, kurios svarstys klausimą, kokia turėtų būti mūsų laisvinimo politikos kryptis. Kas domisi, maloniai kviečiamas atsilankyti. Pradžia 8:30.

BOSTONO ŽINIOS

Tėvų pranciškonų gimnazijos skautai Kennebunkport, Maine, savo gimnazijos salėje lapkričio 22 d. rengia gražų kariuomenės šventės minėjimą, kurio metu bus pagerbti už Lietuvos laisvę žuvę kariai ir partizanai. Minėjimas pradedamas mišiomis 11 val. ryto, kurias aukos provincijolas Tėv. L. Andriekus. Po pamaldų — pietūs svečiam iš kitų kolonijų, 1 val. popiet — iškilminga skautų sueiga, skautų įžodis ir meninė dalis. Meninę dalį išpildys gimnazijos choras, kuris padainuos keletą partizanų dainų ir suvaidins N. Mazalaitės įscenizuotą veikalą "Nesibaigianti legenda".

Jėzaus Nukryžiuotojo seselės Brockton, Mass., vienuolyno koplyčioje lapkričio 15 d. ruošia vienos dienos rekolekcijas vedusioms moterims. Rekolekcijos pradedamos 10:30 v. ryto.

Šv. Petro parapijos tretininkų brolijos pamaldos įvyks lapkričio 15 d. 2:30 val. po piet. Po pamaldų salėje po bažnyčia — susirinkimas.

Lituanistinės mokyklos naudai parengimas, rengiamas tėvų komiteto, bus lapkričio 15 5 v. popiet Liet. Piliečių Draugijos salėje. Programą atliks aktorius humoristas Vitalis Žukauskas iš New Yorko. Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas muz. J. Gaidelio, išpildys keletą dainų.

Melrose simfoninis orkestras, kuriam vadovauja komp. Jeronimas Kačinskas, lapkričio 17 d. išpildys pirmąjį sezono koncertą. Koncerte dalyvaus M.I.T. simfoninis benas, J. Corley vadovaujamas, išpildys komp. J. Kačinsko "Transcendentinės išraiškos". Šiame veikale Zenonas Nomeika iš Rochester, N.Y. su didžiuliais Melrose Memorial salės vargonais atliks solinę partiją. Jis taip pat pagros Oliver Miessiaen "The Word".

PETRAS JURGĖLA dėkoja už jam surengtą pagerbimą, kuris buvo lapkričio 7 Apreiškimo parapijos salėje. Nuotr. R. Kisieliaus.

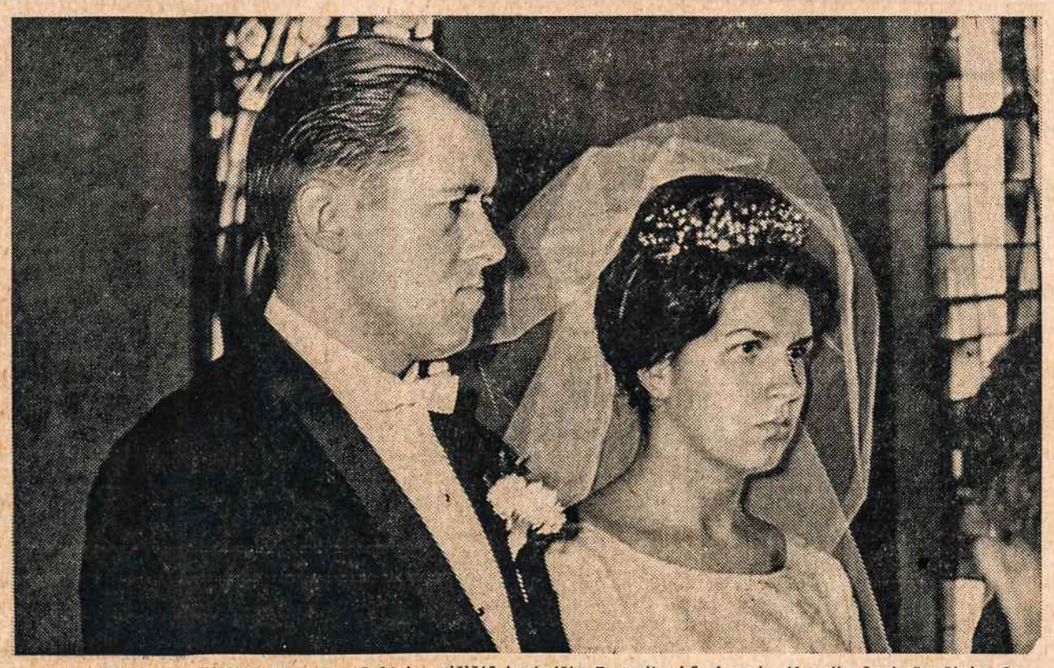

GERIMANTAS PENIKAS ir Danutė Strimavičiūtė lapkričio 7 susituokė Angelų Karalienės bažnyčioje. Sutuokė kun. V. Pikturna. Nuotr. R. Kisieliaus.

KVIETIMAS

Akademinio Skautų Sąjūdžio New Yorko skyrius kviečia rytinio pakraščio visuomenę atsilankyti į Chicagos satyrinio teatro

ANTROJO KAIMO

pasirodymą.

Programoje — keliolika satyrinio-humoristinio pobūdžio vaizdelių iš lietuviško ir tarptautinio gyvenimo.

VIETA:

Showboat salėje

814 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y.

Cypress Hills stotis
BMT Jamaica Line

LAIKAS:

lapkričio 21

Po vaidinimo ŠOKIAI, grojant naujam Romo Butrimo orkestrui.

Norintieji gali užsisakyti staliukus iš anksto pas Feldą Nemickienę — tel. Ml 2-2117.

Įėjimas $3.50

studentams $3.00

tik šokiams $2.50

Šio vakaro pelnas skiriamas New Yorko lietuvių KULTŪROS NAMŲ statybos fondui!

Išnuomojamas butas iš 5 kambarių pusė bloko nuo Crescent stoties, du blokai nuo bažnyčios. Skambinti 647-9124

Išnomuojamas butas iš keturių ir pusės kambarių. Centralinis šildymas ir šiltas vanduo. Naujai dažyti kambariai. Gražiame Woodhaveno rajone. Patogus susisiekimas su Jamaica traukiniu, ar Woodhaven Blvd. Skambinti: VI 9-0775.

Parduodamas vienos šeimos namas iš 7 kambarių su moderniškai įrengtu rūsiu. Vieta: 159 Highland Blvd. Brooklyne, N. Y. Informacijom kreiptis tarp 5-8 val. vakarais AP 7-2343.

Išnomuojamas butas iš 6 šviesių kambarių, su centraliniu apšildymu ir šiltu vandeniu. Prie gero susisiekimo ir netoli parko. Skambinti 849-7240.

Great Neck, N.Y. Reikalinga moteris namų ruošos darbams: nuo pirmadienio iki penktadienio tik po pusę dienos. Geras atlyginimas. Dėl informacijų skambinti vakarais 516 HU 7-4596.

WAGNER THEATER

Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. Šeštadieniais iki filmos pabaigos; Trečiadieniais — 12 val. dienos.
Penktadienį, lapkričio 20 — iki Trečiadienio, lapkričio 25, 1964
Linksma spalvota muzikinė filma—
"MARIANDL"
C. Froboess, R. Prack, Hans Moser
"Viktor und Viktoria"

Sportininkai, sporto veteranai ir rėmėjai!

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO

RUDENS BALIUS

lapkričio 26, 1964

(Padėkos dieną), 8 v.v.

HOTEL GEORGE WASHINGTON
23rd STREET & LEXINGTON AVE.
NEW YORK CITY, N. Y.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS
gyvuojantis jau virš 60 metų kviečia visus

Programoje:

- Sporto darbuotojų ir sportininkų pagerbimas
- Šokiai ir vaišės
- Dovana už gražiausią vakarinę suknelę
- Šokių varžybos

Muzika: R. Butrimo

Apsirengimas: Vakariniai rūbai (semi-formal)

Kaina: Į balių (vaišes) $5.00; tik šokiams $2.00.

Vietų skaičius ribotas. Bilietus į balių (vaišes) įsigyti ir staliukus užsakyti iš anksto iki lapkričio 24 d. pas:
D. AVERKĄ (LAK patalpose) — tel. 456-2687
J. ANDRIUŠĮ (Draud. įstaigoj) — tel. VI 7-4477
V. STEPONĮ — tel. EV 1-2378

Visi į sportininkų subuvimą!

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

Ekonomistas Juozas AUDĖNAS a) padeda Investavimų Fondų šėrus pirkti, b) sudaro planus jaunesniem žmonėm sistematiniai taupyti ir ateičiai kapitalus ugdyti, c) sudaro planus pensininkams, santaupų turintiems, papildomų pajamų gauti.
109 Warwick St., B'klyn, N. Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

FRANK T. ALEXIS
ADVOKATAS
110-18 Jamaica Avenue
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VIrginia 7-8110
Priėmimo laikas: pirmadieniais ir trečiadieniais vakarais. Kitomis dienomis iš ryto arba pagal susitarimą.

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN, INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434